

ANGELA NANETTI
100 ŞATOLU
ÇOCUK

2. BASKI

Türkçesi
Nilüfer Uğur Dalay

günışığı
kitaplığı

100 ŞATOLU ÇOCUK

Dedem Bir Kiraz Ağacı ve Düşler Sirki romanlarıyla tanınan, İtalyan edebiyatının büyüklü kalemi **Angela Nanetti**, okurlarını bu kez, yetimhanede büyüyen bir çocuğun rengârenk hayallerine ortak ediyor. Sanatın sağaltıcı gücünden dış görünüşe, toplumsal yıkımlardan bellek mekânlarına, birçok temayı ustaca işleyen roman, yalın ve etkili anlatımıyla kalp kırıklıklarına dokunuyor.

Viola'nın günleri yetimhanede geçmektedir. Tavşandudağından dolayı alay konusu olan Viola, yalnız ve arkadaşsızdır. Hiçbir "pazar annesi" de onu evine davet etmemektedir. Küçük kızın tek mutluluğu, şato resimleri yapmaktır. Haylazlığı yüzünden verilen cezadan kaçtığı bir gün yakındaki Hayaletli Ev'de, tuhaf bir yaşlı adama rastlar. Bir yarasa ile "küf"ün de yaşadığı bu ev Viola'nın hayatını beklenmedik şekilde değiştirecektir.

günüşiği
kitaplığı

ISBN 978-605-9405-55-3

9 786059 405553

Çocuk Roman 103

100 ŞATOLU ÇOCUK

Yazan: Angela Nanetti

Türkçe yayın editörü: Müren Beykan
İtalyanca aslından Türkçeleştiren: Nilüfer Uğur Dalay
Editör asistanı: İpek Baysan
Yayın koordinatörü: Özlem Akcan
Son okuma: Hande Demirtaş

Özgün adı: *Viola dei 100 Castelli*
© Giunti Editore S.p.A, Firenze-Milano, 2016

Türkçe yayın hakları: Günışığı Kitaplığı, 2016
Yayın hakları, Giunti Yayınevi'nden (giunti.it) satın alınmıştır.
Tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa
alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

1. baskı: Haziran 2018 (2000 adet)
2. baskı: Aralık 2018 (2000 adet)

ISBN 978-605-9405-55-3

gunisigikitapligi.com

Kapak tasarımı: Huban Korman
Baskı öncesi hazırlık: Songül Arslan
Baskı: İmak Ofset Basım Yayın Tic. ve San. Ltd. Şti.
[Merkez Mah. Atatürk Cad. Gül Sok. No 1 Yenibosna 34197
İstanbul 444 62 18 Sertifika: 12531]

Günışığı Kitaplığı Yayıncılık A.Ş.
Sertifika: 36737
Büyükdere Cad. Polar İş Merkezi 8/16
Mecidiyeköy 34387 İstanbul
Telefon: (0212) 212 99 73
Faks: (0212) 217 91 74
E-posta: info@gunisigikitapligi.com

Angela Nanetti

1942'de İtalya'nın kuzeyinde, Bolonya'ya bağlı Budrio'da doğdu. Bolonya Üniversitesi Ortaçağ Tarihi Bölümü'nü bitirdi ve İtalyanca öğretmenliği yaptı. 1995'te öğretmenliği bırakıp kendini yazmaya adanmış Nanetti, 2003 yılında *Il Mondo dell'infanzia* (Çocukluk Dünyası) adlı kitabıyla Hans Christian Andersen Ödülü'nü kazandı. *Le memorie di Adalberto* (Adalberto'nun Anıları, 1984), *Cambio di stagione* (Mevsim Değişikliği, 1988) ve *Yağmur Kardeşliği (La compagnia della pioggia, 2009)*, özellikle çocuk ve gençlik kitaplarıyla tanınan yazarın çeşitli dillere çevrilmiş eserlerinden bazıları. Günışığı Kitaplığı tarafından da yayımlanan (2011) ve yirmiye yakın dile çevrilen *Dedem Bir Kiraz Ağacı (Mio nonno era un ciliegio, 1998)* adlı çocuk romanı, 2002 Alman Gençlik Edebiyatı Ödülü'ne aday gösterildi, 2006 Chronos Ödülü'nü kazandı. Yine Günışığı Kitaplığı'nın aynı isimle 2014'te Türkçe'ye kazandırdığı *Mistral* (2008) ve ON8'in 2015'te yayımladığı *Kuyruklyıldız Eken Adam (L'uomo che coltivava le comete, 2002)* adlı gençlik romanlarının yanı sıra *Düşler Sirki* (2015; *La città del circo Pop Corn, 2013*) adlı çocuk romanı da ilgi gördü. Türkçe'deki son kitabı *100 Şatolu Çocuk* (2018; *Viola dei Cento Castelli, 2016*) olan Nanetti, İtalya'nın Adriyatik kıyısında, Pescara'da yaşıyor.

ANGELA NANETTI
100 ŞATOLU
ÇOCUK

Türkçesi Nilüfer Uğur Dalay

YABANCI ADLARIN OKUNUŐU

Angela Nanetti	Ancela Nanetti
Amelia Chiodi	Amelya Kiyodi
Aristo	Aristo
Bella	Bella
Bunny	Bani
Erik	Erik
Fernando	Fernando
Giovanni	Covanni
Giuseppe	Cuzeppe
Giustina (Giuditta Saccoboni)	Cüstina (Cüditta Sakkaboni)
Giusy	Cüsi
<i>hamster</i>	<i>hemstır</i>
Melinda Rodriguez	Melinda Rodrigez
Nano Pomiatowsky	Nano Pomiatovski
Nicola	Nikola
Noemi	Noemi
Oscar	Oskar
Pommaroy	Pamroy
Rachel	Raşel
Rubicone	Rubikon
Salvo	Salvo
Tania	Tanya
Timothy	Timoti
Tobia	Tobiya
Ursus	Ursus
Venerina	Venerina
Viola	Viyola
<i>Yorkshire terrier</i>	<i>Yorkşayr teriyer</i>

BÖLÜMLER

- Viola 11
- Küf ve Tobia 15
- Ben Bir Köpeğim, Sosis Değil! 20
- Bir Anneye Sahip Olmak 26
- Kaçış 33
- Hayalet 40
- Nano Geri Geldi 47
- Hastalığın Faydaları 54
- Gülen Köpek 61
- İşte Ağlayan Bir Köpek 67
- Şans Cesurlardan Yanadır 74
- Kurtuluş 84
- İki Köpek 91
- Prensesler İstedikleri Zaman
Dışarı Çıkabilirler 98
- Şato Fikri Nereden Gelir? 104
- Ben Tavşandudağım 111
- Nano'nun Öyküsü 117
- Sarı Yıldız 123
- Müdirenin Dostu 129
- Az mı, çok mu? Yoksa o kadar mı? 137
- Sonsöz 140

Viola

Aydınlığı gökyüzüne yayılan, her yere sızan güneşin, en küçük ışınının bile, 'İlkbahar geldi!' diye şen çılgınlıklar attığı, güzel bir nisan günüydü. Güneş ışınları, gökyüzünün mavisıyla, kırlangıç ve serçelerin kanatlarının siyahı arasında bir zıtlık yaratıyor, insanları başlarını kaldırıp hayranlıkla gökyüzüne bakarak yürümeye zorluyordu.

İlkbahar, sonunda geldi! Oysa Viola, yatağında pek mutlu değildi; birkaç gündür, pek ender olduğu gibi, hastaydı ve sık sık olduğu gibi, yine cezalıydı.

Cezalı olmak, diğer çocuklar bahçede oynarken, çamaşırhanede bir saat kapalı kalmak demektir. Çamaşırhanede, sanayi tipi iki çamaşır makinesi, kirli dolabı, süpürgeler, deterjanlar ve iki çamaşır askısı vardı. Cezada olmak, kendi sandalyeni oraya götür-

mek, oturmak ve düşünmek demektir. Neyi düşünecekti?

Rahibe Giustina, "Yaptığın hatayı," diyordu.

Viola yaptığı hatalar hakkında düşünmeyi sevmiyordu, çünkü hemen her zaman, haklı olduğunu düşünüyordu. Düşünmek yerine, hayal kurmayı daha çok seviyordu. Cezada olduğu zamanlar, şatolar hakkında düşlere dalmak hoşuna gidiyordu. Şimdi doksandokuz şatosu olmuştu: Birinin altın kaplamalı kulesi, birinin horoz ibiği renginde pervazları vardı; biri kalp biçiminde pencereleri olan yuvarlak bir şatoydu, bir diğeri dağın tepesinde, bulutların arasındaydı; öteki masmaviydi ve sarı renkte, açılır kapanır bir köprüsü vardı... Prenses Viola ve saray halkı için doksandokuz şato.

O gün Viola'nın ateşi çıktığından Rahibe Giustina, hatasını yatağında düşünmesine izin vermişti.

"Noemi'nin saçını çektin ve Salvo'yu tırmaladın."

"Bana *zıp zıp tavşan* diyorlar."

Doğrusunu söylemek gerekirse, durum başta böyle değildi. Bir yerden sonra Noemi'ye, "Neden bu salak hep peşinde?" dedikten ve Noemi de ona, "Sana ne?" diye cevap verdikten sonra, işler değişmişti.

Noemi dolabından bir şey almak için odaya çıkmış, Salvo da peşinden gitmişti. Salvo, Noemi'yi göl-

ge gibi izliyordu; ne erkek kardeşi ne de akraba-sıydı. Hep yapışıkta ona. Herkes, sevgili olduklarını söylüyordu ve Noemi de dahil, hep beraber gülüyorlardı.

Sonra Noemi, aradığı şeyi dolabında bulmuş; *pa-zar günü annesi*'nin hediye ettiği, üstünde pembe çiçek olan saç tokasını alıp saçına takmıştı. Salvo'ya, "Nasıl durdu?" diye sormuş; Viola da, "İğrenç," demiş-ti. İşte o zaman Noemi ona, "Tavşan," deyip, ağzını burnunu büzerek, tavşan taklidi yapmıştı.

Bu başlangıçtı, daha sonra da Rahibe Giustina'nın söyledikleri olmuştu; Viola yataktan fırlamış, Noemi'nin saçlarından pembe çiçekli tokayı ve doğrusunu söylemek gerekirse, tokayla birlikte bir tutam saç da çekip koparmıştı. Noemi bağırırmaya başlamış; Salvo da, Viola'nın arkasından, bacağına morartacak kadar güçlü bir tekme savurmuştu.

"Onlar senden küçük, anlayışlı olman gerekirdi."

Birisi tavşan dediğinde, Viola'da anlayış, sabır kalmıyordu; hele bir de tekme atarlarsa, hiç. Rahibe Giustina bunu çok iyi biliyordu; derin bir nefes almış ve Viola'nın saçlarını okşamıştı.

"Bu kez çamaşırhaneye gitmek yok. Hatan hakkında yatağında düşün."

Ancak o gün, Viola'nın morali bozuktu, bahçeden çocukların sesleri duyuluyor, aklına bir türlü yeni bir şato gelmiyordu. Verilen ceza haksızlıktı, ateşi

de haksızlıktı, her şey haksızlıktı. Diğer çocukların *hafta sonu anne babaları* vardı, hepsi hafta sonlarında Gökkuşığı Evi'nden ayrılıyor, yalnızca Rahibe Giustina'yla o kalıyordu. Neden? Çünkü tavşanduktaki ve kimse onu istemiyordu.

Rahibe Giustina, "Hiç de değil. Uslu ve terbiyeli olmuyorsun da ondan," diyordu.

Viola yatağından inmiş ve yalınayak pencerenin kenarına gitmişti. Bahçedekiler saklambaç oynuyordu. Oscar, bir ağaca dayanmış, sayıyordu. Tania onun arkasına saklanmış, kıkırdıyordu. Salak. Oysa en iyi saklanılacak yerleri yalnızca Viola bulurdu, saklanmayı en çok o seviyordu, o...

O sırada, sarıkırmızıturuncu renkli bir güneş ışını, bir kılıç gibi, ağaçların zirvelerinden sızmış, doğru ona doğru gelmişti. Hayır hayır, kılıç gibi değil, açılır kapanır köprü gibiydi; burası da Büyük Gökkuşığı Evi değil, Viola'nın doksan dokuzuncu şatosuydu. Bu durumda, şatonun sahibesi Viola olduğuna göre, canı istediği zaman oradan çıkıp gidebilirdi.

Küf ve Tobia

O sarıkırmızıturuncu güneş ışını, gezip tozmak, koşup eğlenmek isteyen diğer genç sarıkırmızıturuncu güneş ışınlarının kardeşiydi. İlkbaharın güneş ışınları.

Işınlardan biri, şehirdeki meydanlardan birinin köşesinde, köşeyle sokak arasında fır döndükten sonra, ağaçlıklı bir bulvar bulup yoluna oradan devam etmişti. Bulvar, sonunda büyük bir otopark ve alışveriş merkezi, sonra bir tane daha, bir daha, ardından otoyol, fundalık bir arazi ve insana hüzün veren terk edilmiş bir ev... Sıvaları patlamış duvarlar, dışleri dökülmüş ağza benzeyen pencereler, biri var biri yok kiremitler...

Güneş Işını bir aşağı bir yukarı, bir içeri bir dışarı inceleme gezisi yaptıktan sonra tam dönüp gi-

decekken, aşığalarda, kırık dökük bir kepengin arkasında kalan bir pencereyi fark etmişti.

Meraklı, 'Şöyle çabucak bir dikiz atayım,' derken takılıp kalmıştı. Kendini bir öyle bir böyle çekmiş, yay gibi germiş, tam kurtulacakken, *küüüt* duvara yapışıp kalmıştı.

"Ayyy!" der Güneş Işını. Ve Küf uyanıverir.

"Neyse, sonunda gelebildin!" der ve hiç de kibar olmayan bir şekilde esner. Kış uykusundan her uyanıldığında olduğu gibi, yine huysuzdur. "Bugün günlerden ne?"

Her yıl uyandıığında, aynı soruyu sorardı. Güneş Işını'na mı sorduğunu sanıyorsunuz, yok hayır, öylesine ortaya soruyordu. Ama Işın, kibarca yanıtlar: "Pazartesi ya da perşembe. Çarşamba da olabilir ama kesinlikle pazar değil."

Aslında, güneş ışınlarına saati sorun, hiç yanılmazlar, ama iş haftanın günlerine geldiğinde durum biraz karışır. Bu, Küf'ün bir türlü aklına girmiyor, her yıl aynı soruyu soruyordu. Konuyu kapatmak için, terslenir: "Serseriler! Size de bir şey sorulmuyor."

Küf, kötü değildi ama kötümser yapıydı ve bir türlü çözemediği bir sorun nedeniyle huysuzdu. Hayalet gibi görünüp herkesi korkutmak isterken, pek de büyük sayılmayan, oldukça sıradan bir küf parçasıydı.

Ardından, "Tobia," diye seslenmeye başlar Küf.

“Hâlâ uyuyor musun? Uyan, birazdan çocuklar gelir!”

Çocuklar, Küf’ün kötümser kişiliğinin bir başka nedeniydi. Küçük Pommaroy Kardeşler gittiğinden bu yana, her yıl boşu boşuna onları bekliyordu.

“Bırak da uyuyayım. Geri gelmeyeceklerini pekâlâ biliyorsun. Çocuk yüzü görmeyeli yüzyıl geçti,” diyen tiz bir ses, tavandan ciyaklar.

“Böyle söyleme şom ağızlı fare. Böyle söyleme, yoksa...”

“Ben fare değilim bir kere, yarasayım. Böyle zorbalık edersen, çeker giderim bak!”

Bunlar Tobia’nın, her yıl savurduğu sihirli tehditlerdi ve her zaman işe yarardı. Küf’ün ses tonu hemen değişir, bal gibi tatlılaşırdı.

“Şaka yaptım Tobia! Biliyorsun, hep şaka yaparım. Neden gidecekmişsin ki? Biz arkadaşız. Birlikte çok da iyiyiz. Öyle değil mi, Tobia? Hey, sana söylüyorum Tobia! Neden ses vermiyorsun? Tobia!!!”

İşte bu, yarasanın zafer ânıydı. Küf’ün, farelerin artık burunlarını sokmadıkları, örümceklerin başka yere taşındığı bu boş ve loş mahzende yalnız kalmaktan dehşetli korktuğunu biliyordu.

“Tamam, tamam. Özür dilerim. Bir daha ‘şom ağızlı fare’ demeyeceğim. Aklıma neden böyle bir şey geldiğini de bilmiyorum zaten. Senin neren fareye benziyor ki! Sen fare değilsin, çünkü uçuyorsun. Sen, sen... kuş sayılırsın!”

İşte, Tobia'nın duymak istediği de tam olarak buydu ve arkadaşı bu sene de söylemişti. Kuş olmak hayali! Herkesin hayran hayran seyrettiği bir kırlangıç gibi zarif olmak.

"Kim, ben mi kuş? Abartma istersen Küf," diye yanıtlar, duygulu bir sesle.

"İyi dee, onlardan ne farkın var ki? Böcekle besleniyorsun, uçuyorsun. Sana amma komik bir isim vermişler. Martı... tarlakuşu... ya da kırlangıç da diyebilirlerdi pekâlâ."

"Gerçekten mi? Küf, eminsin, değil mi?"

Tobia baş aşağı sarktığı kirişi bırakır ve mutluluğunu anlatmak için havada kanat çırpar. Barış sağlanmıştı!

"Küf olduğumdan emin olduğum kadar eminim," diye yanıtlar arkadaşı. "Sen gerçekten de, Pommaroy'ların bir daha geri dönmeyeceklerini mi düşünüyorsun? Bahçede saklambaç oynarken buraya saklanmalarını hatırlıyorum da... Giusy, Aristo, Venerina... Ve Nano, en küçükleri. Benden korkardı, hatırlıyor musun? Ah, ah, ne güzel zamanlardı!"

Tobia, Küf'e kızgınlığı geçse de, evin son sahipleri Pommaroy'lar oradan gideli çok yıl geçtiğini, kim bilir şimdi nerelerde olduklarını söyleme cesaretini bulamazdı. Zaten o yıllarda kendisi burada değildi ve Pommaroy'ları, Küf hep onlardan söz ettiği için biliyordu.

Yapacak bir şey yoktu. Her yıl, her uyanışta, “güzel zamanlar” için hayıflanıyorlardı. Venerina’nın örgülü sarı saçları vardı... Ne de güzel piyano çalıyordu! Aristo, mahzene kedi gibi sürünerek giriyordu... Nano, hayalet gördüğünü sanıp korkuyordu... Akşam Tobia, asıldığı kirişi bırakıp, “Kurt gibi açım, Küf. Dört aydır ağzıma bir şey koymadım. Ava çıkıyorum,” deyinceye kadar, Küf eskiyi anlatıp dururdu.

Ben Bir Köpeğim, Sosis Değil!

Yine o gün, belki de onuncu kez, Venerina'nın içi boş fiçıya saklandıktan sonra dışarı çıkamamasını konuşuyorlardı ki, kepengin önünde bir koşturmaca, viyaklama, havlama, hızlı hızlı soluma, gıcırıtı duyup şaşakalmışlardı. Küf, dehşetten donmuştu; Tobia, tavanın en karanlık köşesine saklanmaya gitmişti.

“Haşır huşur... Gacır gucur... Pat küüüt!!!”

Kepenk aniden yere düşmüş, onunla birlikte bir şey de, Küf'ün bulunduğu duvara kadar yuvarlanmıştı; bir tüy yumağı, bir tür dikenli, yusyuvurlak bir top.

“Gacır gucur... Küüt!!!”

Kepenk yere yapışınca, yumak çözülür, içinden iki göz ve kıpır kıpır bir burun çıkar, sağa sola bakar ve söylenerek ayağa kalkar. Artık top gibi değildi.

Cüce bir kuzuyla iri kedi arası bir şeydi; kısacası, bir yaratıktı.

Küf, toparlanıp sesi çıkar hale gelince, “Sen de kimsin?” diye sorar.

“Kim miyim? Köpeğim, görmüyor musun?”

“Köpek mi? Ya eveet... dikkatlice bakınca... olablirsin... her ne kadar...”

“Her ne kadar, ne?” diye havlar yeni gelen, küçük, sivri dişlerini göstererek. “Ben cins bir köpeğim. Ben, soyağacı belgeli bir köpeğim. Bella hep böyle söyler.”

Küf, “Eh, o söylüyorsa,” der, yeni geleni kızdırmaktan korkarak. “Oysa bana daha çok, şeymişsin gibi gelmiştin...”

Tobia, çevresinde uçarak, “... tüylü bir sosis,” diye sözü tamamlar. “Bana öyle geldin.”

Yarasa yaptığı benzetmeden hoşnuttu; çok yerinde, etkileyici buluyor, hiç de hakaretmiş gibi görmüyordu. Küf de, sosislerle ilgili hep çok iyi şeyler duymuştu ve Tobia'nın sözlerini, köpeği pohpohlayan bir övgü olarak algılamıştı. Üstelik bunu, yeni gelen birini, kibar bir konukseverlikle karşılamak için gerekli buluyordu.

Oysa o garip tüylü ve yuvarlak yaratık, çılgına dönmüştü.

Sosis mi!!! Bugüne kadar ona kimse böyle bir şey söylememişti! O bir köpekti! Bir köpek!!!

Çılgınca havlamaya başlamış, gözlerine kadar inen tüylü perçemini havalandırmış, kötü kötü bakan siyah gözlerini ortaya çıkarmıştı. Sonra da, aniden kendini yere atıp ayaklarını havaya dikmiş ve anlaşılamanın yarattığı acıyla hırlamaya koyulmuştu.

Afallayan Küf, “Arkadaş, kusurumuza bakma,” der. “Biz... istemedik... bilmiyorduk... sosis sevmez misin? İyi de, sana ne demeliyiz?”

İşte o an, şaşkınlık veren bir şey daha olur. Küçük köpek dört ayağının üstüne kalkar, saldırıya hazırlanan küçük bir boğa gibi başını kaldırır ve bağırır: “Benim adım Ursus! Ursus! Ama Bella bana ısrarla Şişko diyor!”

Ve öyküsünü anlatmaya başlar.

“Bella dünyanın en dayanılmaz varlığı!”

“Varlık ne oluyor?” diye sorar Tobia. “Benim gibi bir kuş mu, yoksa Küf gibi bir leke mi?”

Köpek, “Sen kuş değilsin,” diye düzeltir ters ters. “Konuştuğum zaman sözümü kesmemelisin. Ne diyordum... Bella, ne kuş ne de leke, o bir kız çocuğu, anladın mı? Dayanılmaz bir kız!”

Bu küstah sosis karşısında, kız çocuklarının onurunu kurtarmak gerektiğini düşünen Küf, “Bizim tanıdığımız kızların ismi Giusy ve Venerina’ydı ve çok da sevimliydim,” diye araya girer.

Tobia da, “Evet, doğru,” diye onaylar, Küf’ün söy-

lediklerini. “Hem, yarasalardan da korkmazlardı. Değil mi Küf?”

Ursus'un, hırsından tüyleri dikilir.

“Sessiz olun!” diye havlar. “Konuşmama izin verecek misiniz? Neyse, size Bella'nın, diğer kız çocukları gibi olmadığını söylüyorum... Yalancı, kaprisli, zorba, duyarsız, şımarık... yani, korkunç. Canavar!”

Bu son saptama Küf'ün dikkatinden kaçmaz: Canavar!

Kendi gibi bir var bir yok, hayalete benzer bir şey miydi acaba? Rakibi olabilirdi!

Küf, bu Bella denen kıza ilgisini yitirmeye başlamıştı. “Haklısın, dayanılmaz olmalı. Korkutucu?”

“Korkutucu mu?..” Ursus bir an düşünür. “İlk görüşüğünde değil. Dünyanın en tatlı kızımıymış gibi durur ama seni bir pençesine alırsa, dehşete düşersin. Bella, her türün yavrusuna kafayı takmıştır; köpek, kedi, hamster, kuş, civciv, tilki, hatta domuz yavrusu... Hepsinden satın almıştı.”

Tobia bir ümit, sorar: “Yarasa yavrusu?”

“Sanırım, iğrenir yarasalardan,” diye yanıtlar Ursus, intikam alırcasına. “Onun dışında, hepsini deli gibi sever. Ama büyümeye başladıklarında sıkılır, onları artık sevmez olur ve terk etmek, atmak ister.”

Tobia ve Küf, bir ağızdan merakla sorar: “Atmak mı? Nereye?”

Ursus, biraz abarttığının farkındaydı ama aldığı

tepkiden hoşnut kaldı. Sonunda, bu ikisinin sesini kesebilmişti.

“Kırlara, oraya buraya. Anne babası, ‘Haydi, yürüyüşe çıkalım mı? Ama bak Bella, bu son, tamam mı?’ diye sorarlar. Bella, kafesi alır ve arabaya biner; eve döndüğünde kafes boştur. Bir süre sessiz sakin durur; sonra, annesiyle alışverişe çıktığında, yeniden başlar: ‘Çok yalnızım, arkadaşım yok, kimse beni sevmiyor...’ Ağlar, bağırır, tepinir, inadına sürekli şeker, tatlı şeyler yer.”

“Pommaroy’lar böyle değildi,” der Küf, düşünceli düşünceli. “Belki de Bella, farklı türe ait bir çocuk. Yarasalar gibi, değil mi Tobia?”

“Haklısın, benim bir sürü kuzenim var.”

Çileden çıkan köpek, bir iki hırlasa da anlatmaya devam eder. İlk kez, yaşamöyküsünü birilerine anlatabiliyordu ve ne pahasına olursa olsun, sonuna kadar gitmeye kararlıydı.

“Bir gün Bella ve annesi, Küçük Dostlar Dükkânı’nın önünden geçerken, vitrinde, yeni doğan *Yorkshire* yavrularını gördüler: ‘Şu, şu, şunu istiyorum! Anne lütfen, başka bir şey istemeyeceğim, söz! Bak-sana ne kadar küçük, ne kadar sevimli! Söz, şekerli tek bir şey yemeyeceğim! Almazsan çok kötüsün, seni sevmem, baleye gitmem, piyano çalmam... An-nee!’ Dükkân sahibi hanım, ‘Soyağacı sertifikası var, safkan bir köpek, hanımefendi. Yo, hayır büyümez,

yavru köpek boyunda kalır... Biz adını Ursus koyduk, çünkü kendine özgü bir kişiliği var..' dedi. Bella, 'Ursus ismi hoşuma gitmedi, ben Şişko adını vereceğim,' dedi. Annesi de beni satın aldı."

Bir Anneye Sahip Olmak

Ursus anlattıkça ses tonu alçalıyor, tizden acılı bir tona geçip, gitgide duyulmaz oluyordu. Sesiyle birlikte görünümü de değişmiş, kulakları sarkmış, kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırmış, asil *Yorkshire terrier*'den geriye zavallı, bir avuç tüy yumağı kalmıştı ve bu durum hem Küf'ün hem de Tobia'nın ona sevecenlikle acımasına neden olmuştu.

“Sonra?” diye sorar ikisi birden.

“Eve döner dönmez, Bella bebeklerini, kuklalarını bir yana attı ve o andan itibaren benim annem olmaya karar verdi.”

Düşüncelere dalmış olan Küf, “Annenin olması, iyi bir şey olsa gerek,” diye görüş belirtir. “Pommaroy'lar hep annelerinden söz ederlerdi: ‘Annem dedi ki... Bugün annem şunu yaptı... Anneme söyleyece-

ğim...’ Benim hiç annem olmadı ama olmasını çok isterdim.”

“Bella’yı tanımadığın için böyle konuşuyorsun! İşe, beni bebeklerinin biberonuyla beslemekle başladı, sonra bana bir yatak yaptı ve uykuya yatırdı. Onun istediği zaman uyumak, istediği zaman uyanmak zorundaydım. Günde iki ya da üç kez tüylerimi tarıyordu. Alnımdaki tüyleri örüyordu. Çarşamba ve cumartesi günleri banyo yaptırıyordu. Dışarı çıktığımızda, beni bebeklerinin arabasına koyup gezdiriyordu. Annesi sık sık, ‘Biraz abartmıyor musun Bella?’ diye soruyordu.”

İçi titreyen Tobia, “Banyo korkunç bir şey, değil mi?” diye sorar.

“Çok iyi dedin, korkunç. Leş kokulu, köpük dolu bir küvette hem de. Çıktığımda, boğulmuş fareye benziyordum. Her neyse, başlangıçta çok kötü değildi, daha yavruydu ve benimle ilgilenen bir annemin olmasından hoşnuttum. Ancak birkaç ay sonra Bella, annelikten ve de tatlı yiyememekten sıkılıp, aslan terbiyecisi olmaya karar verdi.”

Küf, geçmişte kalan bir anıyı hatırlayarak hüzünlendir; “Aslan mı!?” diye sorar. Bir gün, küçük Nano onu gergedan başına benzetmiş ve korkuyla bağırıp kaçmıştı. “Aslanı da nerden buldu? Buralarda aslan bulmak kolay değil.”

Ursus, “Aslan ben oluyordum!!!” diye parlar. “Gü-

nün birinde okuldan bu fikirle döndü, bir kutu bisküvi yedi, sonra beni alıp banyoya kapandı. Ben yine, o pis kokulu köpük banyosuna gireceğimi sanırken, oturdu, beni de dizlerinin üstüne yatırdı, makası eline aldı ve kesmeye başladı.”

Küf ve Tobia bir ağızdan sorar: “Neyi kesmeye?”

Amma da salak bunlar yahu!

Tamam, bunlar bu mahzende dünyadan ellerini ayaklarını çekmiş yaşıyorlar da, ama biraz hayal gücü olur canım!

“Tüylerimi! ‘Şimdi seni aslana çeviriyorum,’ diyordu. ‘Dur, kıpırdama, yoksa makasla karnını deşerim!’ *Kırt, kırt, kırt!* Sonunda biraz başımda, biraz da kuyruğumda tüy bıraktı. Aynada kendimi gördüğümde, tekme yemiş gibi oldum ama Bella, kendime gelmeme fırsat vermedi: ‘Şimdi eğitime başlayabiliriz.’ Beni odasına götürdü; bir tabure, bir plastik çember, bir de babasının kemerini aldı. ‘İlk olarak, çemberden atlama çalışacağız,’ dedi ve beni tabureye çıkardı. ‘Haydi!’ Kemerini yerde şaklattı; sonra da, ben hareket etmeyince, popoma öyle bir vurdu ki, gözlerimin önünde yıldızlar dönmeye başladı.”

Tobia hayranlıkla, “Yani yıldızlara kadar mı çıktın?” diye sorar.

Köpek, “Yok artık!!!” diye bağırır. “Söylemek istediğim... Neyse, öne doğru, çemberden içeriye, oradan da yere düşüp yuvarlandım. Bella, ‘Nasıl yapacağı-

nı anladın mı?’ diye sordu ve kemeri havada şaklatmaya devam etti.”

Yarasa, “Çok ilginç,” der. “Sirklerdeki gibi! Bir gece sinek kovalarken, bir sirk çadırından içeri girmiştım de, kaplanlarla terbiyecileri vardı. Aynen anlattığın gibiydi!”

“İyi de, ben köpeğim! Aslanlıktan sonra, trapezci olmamı ve top üstünde durmayı öğrenmemi istedi, sonra da havada ölümcül iki takla atmamı. Her yanılda, yiyordum dayağı. İyi yaptığımda, çikolatalı bisküvi gösteriyor ama sonra kendi yiyordu.”

Küf, “Bella’nın annesi ne dedi?” diye sorar. “Yani, aslana döndüğünü görünce, demek istiyorum.”

“‘Ne sevimli,’ dedi. ‘Ödevlerini yaptın mı?’ Bella, ödevinin nerdeyse tamamını telefonda, bir arkadaşından kopya çektiyse de, ‘Evet,’ diye yanıtladı. Ayrıca tatlı yerine yeşil elma yediğini, bakıcısıyla şiir tekrarı yaptığını söyledi.”

Tobia, “Bu Bella da amma yalancıymış,” der.

Küf de, “Bu kadar çok tatlı yediğine göre, şişmandır da,” diye ekler.

“Şişman mı?” diye tekrarlar köpek. “Ben sosissem, o börekçik!”

Küf, “Çörekçik mi demek istedin?” diye düzeltir. “Pommaroy’lar, Nano’yu kızdırmak istediklerinde, çok çörek yediği için ona çörekçik derler, o da ağlamaya başlardı.”

“Hayır, börekçik! Tombul pufböreği yani.”

“Yaa!”

“Özetle,” diye sözüne devam eder Ursus. “Bella, pufböreği kadar şişman bir kız. Anladın mı?”

Tobia, “Haa! İyi de, sen nasıl böyle oldun?” diye sorar. Dört aydır hiçbir şey yememişti ve o an her şeyden çok, Bella gibi olmak isterdi.

“Nasıl *böyle* yani?”

Tobia, “Sosis gibi...” diye iç çeker.

“Onun suçu! Sirk hayatından sıkılınca, Melli’yle lokantacılık oynamak istediğini söyledi. Bu Melli denen kız, Bella’nın tek arkadaşı, ondan iki yaş küçük ve bir tür omurgasız.” Tobia kaşlarını çatar ama soru sormaya cesaret edemez. “Hani şu kayalara tutunup kalan yuvarlak, yassı şeyler gözünüzün önüne geliyor mu?” Sessizlik. “Tamam tamam, önemli değil. Neyse, bu Melli, hep Bella’ya yapışıktır ve o ne isterse onu yapar. Sonuç olarak, bir gün Bella, lokanta açması gerektiğine karar verdi, o aşçı olacaktı, Melli de garson.”

“Yanlış hatırlamıyorsam, Giusy’nin doğum günü içindi, Pommaroy’lar da lokantaya gitmişlerdi. Nasıl da mutluydular! Ama sonra, Aristo kendini iyi hissetmemiş, ne var ne yoksa kusmuştu. Tam da buraya,” der Küf.

“Sözümü kesme, yoksa ağlarım. Lokanta diyordum. Ben de müşteri oluyordum. Melli bana, ‘Buyu-

run beyefendi, ne arzu edersiniz?’ diye soruyordu. ‘Patates cipsi, şekerleme, çikolatalı bisküvi, fındık?..’

Tobia, “Bunları yiyen bir köpek hiç görmedim,” der.

“Ben yemiş gibi yapıyordum, hepsini onlar yiyordu. Sonra bir gün Bella, oyunun tadının böyle çıkmadığını, gerçekten de yemem gerektiğini söyledi ve bana garip karışımlar hazırlamaya başladı.”

Tobia, “Karışım dediğin, bir tür sosis mi?” diye sorar.

“Yook, iğrenç şeyler... Bir aşçının, televizyonda izledikleri gibi yemek tarifleri yaratması gerektiğini söyledi. Onu buna karıştırdı, bulamaçlar yaptı... Sonra Melli, bulamaçları tabakla getiriyordu, ‘Buyurun beyefendi,’ diyordu. Hepsini bitirmezsem, Bella sinirleniyor; kusacak gibi olursam, beni doktora götürmekle tehdit ediyordu. Doktor hep kendi oluyordu, hemşire de Melli. Beni yere yatırıyor, orama burama iğneler batırıyor, evirip çeviriyordu... Sonunda dayanamadım, kaçtım!”

Ursus’un konuşması, nefessiz kalmış gibi uzun bir iç çekmeyle biter. Sonra sessizlik olur.

Bir süre sonra Tobia, “Şişko?” diye seslenir. Yanıt alamayınca, “Şişko, Şişko?” diye uçmaya başlar.

Küçük köpek, “Adımın Ursus olduğunu söylemiştim!” diye, alçak tonda homurdanır.

“Sana şey demek istiyordum...”

“Şişşş! Sus!”

Birden kulakları dikilir, sonra alnına düşen perçemleri dikleşir, ardından da sırtındaki tüyleri. En sonunda, Ursus’un bedeni, 220 volt elektrik çarpmışa döner.

Küf, “Garip görünüyorsun,” der. “İyi misin?”

“Geliyor, işte onun ayak sesleri...”

Küf, “Umarım, Pommaroy’lardır gelen!” diye iç çeker.

Titremeye başlayan Ursus, “Yok,” der. “Bu, kesinlikle Bella!”

Kaçış

Oyun saati sona ermiş, eğitimci Fernando, çocukları etüde çağırmişti. İki saat etüt, sonra ikinci kahvaltısı ve yarım saat televizyon. Ardından sıra, Rahibe Giustina'yla, onun *içimize bakmak* dediği yarım saate geliyordu. Viola'ya göre bu yarım saat, günün en gereksiz zaman aralığıydı, çünkü "içeride" görülecek bir şey olmadığına göre, anlatılacak bir şey de yoktu ve çocuklar anlatacak şeyleri uyduruyorlardı. Tania bu konuda uzmandı; Rahibe Giustina da onu örnek gösterip diğerlerini yüreklendiriyordu. "Görüyor musunuz, Tania nasıl derinleşiyor? Ondan öğrenin... Viola, sen neden dinlemiyorsun?.."

Hasta ve cezalı olduğu için, Rahibe Giustina, yatarken düşünebileceğini, ikinci kahvaltısına gelmesine de gerek olmadığını söylemişti Viola'ya. Bu

büyük bir şansı, çünkü Viola'nın kendine ait üç saati var demekti.

Viola'nın şimdiye kadar üç saati hiç olmamıştı, daha doğrusu, Gökkuşuğu Evi'ne geldiğinden beri olmamıştı. Daha önce, kendi evindeyken çok boş zamanı olurdu. Babası cezaevinde, ağabeyi arkadaşlarıyla başını belaya sokma peşindeydi. Annesi işyeri ve merdiven temizliği yaptıktan sonra, akşam geç saatte gelir, hemen televizyonu açıp, *Seni Hep Seveceğim* dizisini seyrederdi. Viola'nın başının çaresine bakaçağını bildiğinden, karnı aç mı diye sormazdı bile.

Viola ilk kez evden kaçma isteği duyduğunda beş yaşındaydı, çünkü kendini ilk kez yalnız hissetmişti. Sonraki iki kaçıışı, kaçmaktan hoşlandığı için, en sonuncusu da Elmas adlı bir köpek içindi. Sonunda, dokuz yaşında oraya, Gökkuşuğu Evi'ne koymuşlardı onu. Şimdi, açılır kapanır köprüye benzeyen güneş ışınlarını görünce, kaçma isteği yine depresmişti; köprünün üstünde yürümek, sur gibi saran duvarlara ulaşmak için yeterliydi, sonra bir sıçrayış ve işte sokak... Akşam yemeğinden önce döner, yatağa girer, kimsenin ruhu bile duymazdı.

Viola hızla giyinir, pijamalarını örtünün altına, insan bedenine benzeyecek biçimde yerleştirir; pelüş hayvanını, başıymış gibi yuvarlayıp yastığına da-

yar, hayranlıkla eserini izler ve pencereye yaklaşır.

Bahçe bomboştu ama Güneş Işını da gitmiş, açılır kapanır köprü ortadan kaybolmuştu. Masallardaki tutsak prenses, hep onu kurtarmaya gelecek prensi beklerdi ama Viola öyle prenseslerden değildi. Dışarısını gözler; içinden eski su borularının geçtiği demir halkaları görür. Hazır merdiven demekti bunlar, halkalara tutuna tutuna yere inebilirdi. Bahçe duvarlarıysa, rahatlıkla tırmanılabilecek güçlü sarmaşıklarla kaplıydı. Sonunda Viola, duvarın tepesine çıkar, bir sıçrayışta yola atlar; açılır kapanır köprüden geçmek gibidir.

Bu arada güneş ışınları, vadinin sonuna, yayından fırlamış ok gibi duran otoyolun üstüne inmişti. Oradan biraz uzakta da Hayaletli Ev vardı. Bembeyaz bir adamın, evin penceresinden baktığını görenler olduğu için, eve bu isim takılmıştı. Şimdi güneş, ışınlarını orada topladığından, ev hiç de korkunç görünmüyordu, yalnızca biraz eski ve biraz da yorgun duruyordu. Viola'nın aklına birden bu evin, yüzüncü şatosu olabileceği fikri gelir ve şatoyu ele geçirmek için oraya yönelir.

Ancak, yoldan uzaklaşmak, yalnızca kertenkelerle kedilerin dolaştığı patikadan gitmek gerekiyordu. O kestirmeyi, servis aracı bozulduğunda, eğitimcilerle yürümüşlerdi ve o yürüyüşü Rahibe Giustina *delilik* olarak adlandırmıştı. Oysa, düşüp

dizini sıyrıldığı için kıyameti koparan Tania dışında, herkes çok eğlenmişti.

Viola çevresine bakar, kimseyi görmeyince patikaya sapar. Çalılıkların, yeni yeni yapraklanan bodur ağaçların, yeni ütülenmiş mendiller gibi mis kokan çiçekler açmış ufak çayırıkların arasından geçer. Çiçek toplamak için durur. Kendini iyileşmiş hisseder; öksürük de ateş de yok olmuştur.

“Hey, sen!”

Yoldan geçen birisi ona sesleniyordu. Viola döner.

“Gördün mü?”

İki kişiydiler. Viola'ya seslenen, sarışın, şişman bir kızdı ve gözünü tam da *oraya* dikmişti. Tavşan Bunny, zıp zıp tavşan.

“Hiçbir şey görmedim.”

“Ne olduğunu söylemedim ki daha.”

“Bana ne. Adım da *hey sen* değil.”

“Adın ne o zaman?”

Viola'nın aklına Rahibe Giustina gelir.

“Söylemem.”

Diğer kız, kibar bir tonda, “Onun adı Bella,” der. “Köpeğini kaybetti.”

“Nasıl bir köpek?”

“*Yorkshire terrier*, safkan bir köpek. Annem du-yarsa beni öldürür!” der Bella, çok üzgünmüş havalarında.

“Hayvana o iğrenç bulamacı vermemeni söylemiştim...”

“Aptal aptal konuşma, Melli. Hani sen de aynı fikirdeydin? Deneyler ya yapılır ya da yapılmaz.”

“Köpeğinin adı ne?”

“Şişko.”

“Çok komik. Köpeğe uygun bir isim olmadığı için kaçmıştır.”

“Sen nerden biliyorsun?”

Viola yanıt vermez. O iki kız hiç umurunda değildi ve zaman kaybetmemesi gerekiyordu. Yoluna gider.

“Nereye gidiyorsun?”

“Hayaletli Ev’e.”

“Hayaletli mi?” Sarışının sesi titremeye başlayınca, Viola için için sevinir.

“Köpeğin oraya kaçtıysa, vampir onu emmiştir. Daha önceleri de olmuştu.”

Küçük kızın gözleri ardına kadar açılmıştı ama Bella’nın yüzünde, Viola’ya inanmıyormuş gibi bir ifade vardı.

“Senin öyle bir yerde ne işin var?”

“Ben sık sık giderim, hiçbir şeyden korkmam.”

“Bella, belki onun dediği gibi emmiştir hayalet!” der Melli. “Annen eve dönmeden gidip bir bakmalısın.”

Bella, bir anlığına, kendine olan güvenini yitir-

mişçesine bir Viola'ya bir Melli'ye bakar, sol bacağını kaşır, iç çeker ve, "Ben giderdim ama Giovanni, 'Bahçede çalışacağım,' dedi, benimle gelememiş. O beyinsiz köpek ölmüş de olabilir. Merak ettiğim bu," der.

Viola, "Nerde oturuyorsun?" diye sorar.

"Aşağıda, Palmiye Vahası'nda."

"İnşaata uzun zamandır süren o evde mi?"

Bella, burnu havada, "Villada," der. "Sen?"

Viola omuz silker.

"Köpeğini bulursam bana ne verirsin?"

"Ne vereyim?.. Ne vereyim?.."

Bella çevresine bakınır.

Melli iyi niyetle, "Bella çok zengin, bir sürü oyuncu var," diye araya girer.

"Bana ne?" diye sözünü keser Viola. "Pazar günü evine davet et beni."

"Pazar günü mü!? Deli misin? Kim olduğunu bile bilmiyorum. Belki de köpeğimi sen çaldın!"

"İyi de Bella, köpek bahçedeydi ve kaçtı! Hatırlamıyor musun?"

"Sen sus! Şu suratla pekâlâ hırsız olabilir, görmüyor musun?"

Viola, kafasının içinde bir kızgınlık dalgasının hızla harekete geçtiğini hisseder, eğilir, büyük bir taş alır ve fırlatır.

Bella, şimdiye dek duymadığı bir dehşetle, "İm-

daaat, Giovanni!!! Bizi öldürmek istiyor!!!” diye bağıırır. Sonra da ardında sadık Melli’yle, koşarak kaçmaya başlar.

Hayalet

Viola da koşuyor, gözyaşları yanaklarında iz bırakarak akıyordu. Ağabeyinin öğrettiği gibi, başkalarının önünde ağlamazdı ama orada yalnızca otlar ve yürürken ayağına değip zıplayan taşlar vardı. Tüm kızgınlığını, kendine ait köpeği olan ve hiçbir şeyi umursamayan o sarışının yüzüne haykırıp kusabilirdi. Kendisinin de eskiden bir köpeği olmuştu; ona ait değildi, evin karşısındaki kaldırımda duran sokak köpeğiydi. Ona Elmas adını takmıştı. Köpek topal da olsa, prenlere yaraşır bir adı vardı.

Elinde çorba kâsesi olduğu o gün de, ona öyle seslenmişti.

“Elmas, buraya gel!”

Köpek onu görmüş, koşabildiği kadar hızlı, caddeyi geçmişti ama gelen araba ondan daha hızlı çık-

mıştı. Köpeği havaya fırlatmış, asfaltta sürüklemiş; Elmas, kırmızı lekeli bir bohçaya benzemişti.

Çevreden birileri, Viola'nın kolundan çekerek, "Buraya gel kızım," demişti. "Burası tehlikeli."

Bir diğeri, "Senin köpeğin mi?" diye sormuştu.

Ama o Elmas'a, Elmas ona ve elindeki kâseye bakmıştı. Elmas'ın bedeni titremiş, ardından bir ürperti gelmiş, sarsılmış, bir daha da hareket etmemişti. Daha sonra birisi ayağıyla onu yolun kenarına itirmişti. "Öldü. Bundan sonrasını çöpçüler düşünsün."

Oysa ertesi gün de orada yatıyordu. Viola uymamış, iki gece boyunca, ne kadar gözyaşı varsa hepsini dökmüştü. Annesi, televizyonda o öpüşüp koklaşanları seyrediyordu ve Viola'yı teselli edebilecek ağabeyi de evde yoktu. Daha sonra Viola evden kaçmıştı. İşte şimdi o aptal sarışın şişko, kaldırım kenarında, kanlı bohça gibi yatan Elmas'ı hatırlatmıştı ona bir kez daha.

"Benim suçum, hepsi benim suçum," diye hıçkırıyordu.

Ağlaya ağlaya koşarken, farkında olmadan eve ulaşmıştı.

Artık ne Hayaletli Ev'i keşfetme ne de şatoları ve hayaletleri düşünme isteği kalmıştı. Tek dileği, gözleri kapalı koşmak ve hiçbir şey düşünmemektir. Ama kendini yorgun hissediyordu; bacaklarına ve ciğerlerine, nefes almasını zorlaştıran bir yorgunluk çok-

müştü. Bir yere oturdu. Aslında, Gökkuşağı Evi'ne dönmesi daha iyi olurdu. Hiç değilse, Rahibe Giustina ve onu teselli edecek pelüş hayvanı vardı. Hem, birisi canını sıkarsa, tüm kızgınlığını ondan çıkarırdı; nasılsa ceza almaya alışmıştı.

Evet, hemen dönse ve yatağına girse iyi olurdu. Bazı geceler ağlayarak uyandığında yaptığı gibi, yine Rahibe Giustina'ya Elmas'ı anlatırdı. Ağabeyinden sonra, yalnızca Elmas'ı seviyordu Viola, belki biraz da Rahibe Giustina'yı.

O an kulağına, Hayaletli Ev'in toprak zemine yakın bir penceresinden sesler gelir; hırlama, uluma, sinirli ve boğuk bir havlama. Ne bir kedi, ne de bir hayalet sesiydi. Elmas'inkine hiç benzemese de, bu ses olsa olsa bir köpeğe ait olabilirdi.

Viola ayağa fırlayarak, 'Şişko'nun köpeği bu!' diye düşünür.

Birdenbire yorgunluğu geçmiş, içini bir heyecan kaplamıştı.

O köpeği umursadığından değildi heyecanı. Köpekler de sahiplerine benzerdi, o yüzden bu da Bella gibi sevimsiz olsa gerekti. Dileği sonunda gerçekleşebilirdi. Rahibe Giustina ister haksızlık, isterse kötü bir şey diye düşünsün, umursamayacak, bu kez öyle ya da böyle başaracaktı. Her pazar günü, diğerleri dışarıya çıkıp şu ya da bu eve gittiklerinde, akşam ellerinde küçük hediyelerle dönerek, gün boyu

yaptıklarını anlattıklarında, şato tasarlayıp çizmekten yorulmuştu Viola.

O da bir öğle yemeğine davet edilecekti ve hiç değilse bir kez diğerleriyle eşit olacaktı.

Viola dikkatlice küçük pencereye yaklaşır, içeriye bakar. Bir şey aranıyormuş gibi gidip gelme, usulca hareket etme sesleri ve ne olduğu pek anlaşılmayan başka sesler duyar; sonra da sessizlik olur. Başını ve göğsünü, pencerenin açıklığından içeriye sarkıtıp çevreye bakınır.

Mekânın büyük bir bölümü karanlıktaydı. Yalnızca, tam karşısında, onu izlermişçesine dik dik bakan, ardına kadar açık bir göz biçimindeki yeşilimsi rutubet lekesinin olduğu duvar aydınlıktı. Viola lekeye dil çıkarır, bacaklarını içeri sokar ve kendini yere bırakır. Yere iner inmez, yürek paralayıcı bir ses duyar ve bacaklarına bir şeyin sürtündüğünü hissederek. Viola dengesini yitirip yere düşer.

Bir köpekti! Bir köpeğin patisine basmıştı! Orada bir köpek varsa, o şişkonun köpeğinden başkası olamazdı. Şimdi iş, onu yakalamaya ve planını işletmeye kalmıştı.

"Kuşu kuşu, köpekçik, gel bana. Hadi, gel bana, aferin, korkma, bir şey yapmayacağım!"

İyi de, Viola'nın planı neydi ki?

Doğrusunu söylemek gerekirse, planı da, hayalini kurduğu o bazen dik bazen eğik duran ama hiç

yıkılmayan şatoları gibiydi. Yeni yeni biçimlenen, biraz aceleye gelmiş, biraz dağınık ve Rahibe Giustina'nın hiç ama hiç uygun bulmayacağı bir plandı.

“Köpekçik, gel buraya. Neredesin? Nereye saklandın?”

Zavallı Ursus, acıyan ayağıyla, mahzenin en kuytu köşesine saklanmış, dişlerini zangırdatan korkusunu frenlemeye çalışıyordu. Üstüne atlayan bu kıza hiç ama hiç güvenmiyordu. Ya onu buraya Bella gönderdiyse?

“Bak işte ordasın, gördüm seni!”

Viola'nın gözleri ışıksızlığa alışmıştı. Başlangıçtaki karanlık artık bir gölgeliğin loşluğuna dönüşmüş, eski bir torna tezgâhının altına saklanmış, titreyip sarsılan tüy yumağını görünür kılmıştı.

“Hadi, çık ordan, bir şey yapmayacağım!”

Bella'nın da sık sık kurduğu bu cümle, Ursus'u dehşete düşürerek daha da derinlere saklanmasına neden olur.

Viola yere uzanır, kolunu torna tezgâhının altına uzatır, tiz bir sesle viyaklayan tüy yumağını yakalar ve kendine doğru çeker. Ancak Ursus, her şeyi göze alarak toparlanır ve bir sülük gibi Viola'nın bileğine yapışır.

“Ayyy!”

Viola'nın acı ve kızgınlık dolu bağırtısı duvarlarda yankılanınca, Ursus avını bırakır.

“Aptal köpek, beyinsiz şey! Senden nefret ediyorum!”

Mahzende sesler, ormanın neminde gelişip büyüyen zehirli mantarlara benziyordu. Viola'nın bağrıışlarıyla paçavra gibi yere kapaklanan Ursus'un cıyıklamaları bütün mekânı doldurmuştu. Bu arada, tavandan havalanan bir yarasa, Viola'nın başının üzerinde dönüp durmaya başlamıştı.

“Sen de ne istiyorsun? Defol git, pis hayvan!”

Viola, raftaki kavanozları alıp hayvana fırlatmaya başlar.

“Defol git!”

Bileği de nasıl ağrıyordu!

“Çirkin köpek, hepsi senin suçun! Senin ve o şişko sahibinin!”

Bağrıış ve cıyıklamaların yarattığı kargaşada, başka hiçbir ses duyulmaz olmuştu. O yüzden Viola, “Neler oluyor? Kim var orda?” diyen sesi duymamıştı.

Viola, elinde bir mumla kapı eşiğinde dikilen, beyaz saçlı, omuzları çökmüş yaşlı adamı görünce korkuyla çığlık atar.

Adam, “Neler oluyor burda?” diye yineler sorusunu.

Hayalet!

Gerçekten de, saçları ve üstündeki gömlekle, baştan ayağa beyazlar içindeki adamın görüntüsü,

başka bir şeyi düşündürmüyordu. Ancak, titrek sesi, hayalet sesine benzemiyordu ve, 'Eğer hayaletse,' diye düşündü Viola, 'kibar bir hayalet bu'. Dolayısıyla da, tehlikeli değildi.

Nano Geri Geldi

Pencere boşluğunda, Viola'nın atkuyruklu sarı saçlarını görünce, karşılaştığı sürprizle tek gözü sonuna kadar açılan Küf, "Tobia," der, "sanırım Venerina döndü. Ama neden tek başına geldi, anlamadım. Saklambaç oynuyorlar galiba."

Yarasa, "Çocukları pek tanımam," diye yanıtlar, "ama bizden daha çok büyüyorlar sanırım. Örneğin ben... sence kaç yaşındayım Küf? Hiç hatırlamıyorum ben."

Leke, "Yaklaşık üç," diye yanıtlar. "Belki de beş. Ben yılları, ilk güneş ışını geldiğinde saymaya başlıyorum, bazen de unutuyorum."

"Ama hep aynı boydayım, değil mi? Oysa çocuklar... Birkaç çocuk gördüm, onlara hiç güven olmaz. Bir bakıyorsun 'bu kadar'lar, sonra bir bakıyor-

sun 'şu kadar'lar. Yani, Venerina hâlâ nasıl 'bu kadar' kalsın?"

"Tobia, kimi zaman seni hiç anlamıyorum, çok karışık konuşuyorsun."

Ursus, dişlerinin arasından, "Siz ikiniz, bi' susun artık!" diye fısıldar. "Bella beni bulursa biterim!"

İşte tam o sırada, sarı atkuyruklu kız, başını içeri sokup, zavallı Küf'e dil çıkardıktan sonra, aşağıya, Ursus'un patisinin üstüne atlamıştı.

"Ayyy!"

Sonrasında neler olup bittiğini hepimiz biliyoruz.

Küf'ün, o küstah kızın kesinlikle Venerina olmayacağını anlaması uzun sürmez.

Viola'nın yere uzanıp Ursus'u yakalamaya çalıştığını görünce, yarasaya, "Tobia, bir şeyler yap!" der. "Tamam, bu köpek de pek sevimli sayılmaz ama ne de olsa bir dost."

"Öyle mi düşünüyorsun Küf? Ne yapmalıyım sence?"

"Korkut onu, herkes yarasalardan korkar."

"Ama ben kimseyi korkutmak istemiyorum ki! Ben yalnızca kırlangıç olmak istiyorum. Sen niye korkutmuyorsun?"

"Denedim ama bana dil çıkardı. Nano burda olsaydı keşke! Seni nasıl severdi! Hadisene, ne bekliyorsun Tobia?"

Küf'ün zorlamasıyla, zavallı Tobia, yırtıcı görünmeye çalışarak Viola'nın çevresinde birkaç kez uçtu ama uçmaz olaydı!

“Sen de ne istiyorsun? Defol git, pis hayvan!”

Kavanozların saldırısına uğrayan Tobia, en kuytu köşeye saklanırken, Küf tek gözünün üstüne öyle bir darbe alır ki, hiçbir şey göremez olur. Bu ne korkunç bir kızdı? Venerina olabileceğini nasıl düşünmüştü?

Yaşlı bey, “Burda ne yapıyorsun?” diye bir kez daha sorar.

Viola, “Yarasa kovalıyorum,” diye yanıtlar. “Ve de bir köpeği.”

“Burası yarasalar için uygun bir yer de, köpeğin ne işi var? Kaldı ki, neden yarasa gibi zararsız, hatta değerli bir hayvanı kovalıyorsun?”

Tobia, saklandığı köşeden kulak kabartır.

“Çünkü yarasaları hiç sevmem. Köpeğe gelince... o da benim bileceğim iş.”

“Köpek senin mi?”

Viola, dikkatle yaşlı adamı inceler. Yakından bakınca, hiç de hayalete benzemiyordu; en azından, onun düşündüğü gibi bir hayalet değildi. Sık sık kıstığı, açık renkli, kıpkırmızı gözleri vardı. Saçları dağınıktı ve ağzının iki yanından, dişleyip durduğu bıyıkları sarkıyordu. Ayak bileklerine kadar inen, üstüne rengârenk boya bulaşmış, beyaz bir gömlek giymiş-

ti. Yaşlı bey, hayaletten çok, badanacı ya da ressama benziyordu.

“Evet, benim.”

Torna tezgâhının altından kızgın bir havlama sesi duyulur.

“Tam olarak benim değil, ama kaybettiği için bulmamı isteyen bir arkadaşımın.”

Viola bir kez daha yere uzanır ve Ursus’u tutmaya çalışır.

“Arkadaşın neden burda seninle değil?”

Viola omuz silker.

“Yatıyor, hasta, yataktan kalkamaz.”

Küf’ün gözü açılır gibi olur.

“Pis köpek, gel buraya!”

“Daha kibar olmalısın. Böyle bağırırsan ürkütürsün onu.”

“Kibar olmayan o, az önce ısırды beni.”

Yaşlı adam, bir süre konuşmadan izler; Viola kolunu uzattıkça, torna tezgâhının altındaki hırlama daha da hırçınlaşıyordu.

“Senin yerinde olsam, hayvanı rahat bırakırdım. Arkadaşına köpeğini nerde bulduğunu söyle ve iyileştiğinde, onunla birlikte almaya gelin. İstersen, siz gelinceye kadar ben bakarım ona, yukarda oturuyorum.”

“Evde, senin hayalet olduğun söyleniyor; aşçı kaddın, Salvo’ya öyle demiş.”

Yaşlı adam, gözlerini kısıp dik dik bakarak, “Hangi evmiş o?” diye sorar.

Viola, dikkatli bakınca, adamın çalı gibi kaşlarının gözlerini örtecek kadar aşağıya sarktığını fark eder. Mumun titreyen ışığında, yaşlı adamın yüzü kertenkele kovalayan Elmas’ın yüzünü andırıyordu şimdi.

Viola bu çağrışımla donakalır ve bir an kendini, her gün Elmas’la oynadıkları boş arazideymiş sanır.

Mumu raflardan birine koyan yaşlı adam, “Salvo kardeşin mi?” diye sorar. Viola, yeni bir yalan uydurma fırsatı bulamadan, adam aniden gülümser. “Hiç şaşırمام, biliyor musun? Bu ev o kadar uzun zamandır boş ki, sahiplerini kimse hatırlamaz. Hayalet mi? Evet, doğru, hepimiz hayaletiz. Ben de geri geldim, bir yıldır burda yaşıyorum. Sen nerde oturuyorsun?”

Viola, “Şatoda,” diye yanıtlar.

“Doğru...” der yaşlı bey, bozuntuya vermez. “Bir zamanlar burda iki ya da üç tane vardı. Neyse, önerime ne diyorsun? Yemek verebilirim. Burda güvende olur, köpekleri severim. Bu arada, adı ne?”

“Şişko. Arkadaşım böyle çağırıyor.”

“Doğrusunu söylemek gerekirse, hiç uygun bir isim değil.”

“Aptalca seçilmiş bir isim, ben de söyledim ama oralı olmadı. Belki de köpek bu yüzden kaçmıştır.”

“Sen olsan ne ad verirdin?”

Viola omuz silker.

“Bilmem, benim köpeğim değil. Benim köpeğimin ismi Elmas.”

“Çok güzel bir isim! Gözümün önüne geliyor, beyaz uzun tüylü, belki biraz kabarık. Çoban köpeği ya da onun gibi bir şey. İstersen, bir eskizini yapabilirim.”

Viola, kalbine bir şeyin battığını hissederek.

“Resim yapmayı biliyor musun?”

“Yani, evet... ressam gibi bir şeyim.”

“Sana nasıl bir köpek olduğunu anlatsam, resmi ni yapar mısın?”

“Buraya getirsen daha iyi olur ya da bir fotoğrafını göstersen.”

“Fotoğrafı yok, çok da yaşlı,” diye yalan söyler Viola. “Buraya gelemem. Ama en küçük ayrıntısına kadar tarif edebilirim.”

Yaşlı adam bir süre sessizce bıyıklarını ısıtır.

“Sanırım bir şeyler yapılabilir. Yukarda elbette, kalemlerim ve fırçalarım orda. Yukarı gelmek ister misin?”

Viola, kafasından hızlıca bir hesap yapar: Mahzene gitgide karanlık basıyordu, evden ayrılalı neredeyse iki saat geçmiş olmalıydı.

“Yok, şimdi gelemem, eve dönmeliyim. Yarın gelirim.”

“Tamam o zaman, bekliyorum. Köpeği de merak etme. Karnı acıktığında saklandığı yerden çıkar, yarın burda bulursun. Bu arada, adım Nano. Seninki ne?”

“Viola, adım Viola.”

Hastalığın Faydaları

İKisi çıkar çıkmaz, Küf, “Nano dedi, değil mi Tobia?” diye sorar yarasaya.

Keyfi kaçmıştı, acı çekiyordu. Deprem evi yıkmış olsaydı, nehir taşıp mahzeni su bassaydı, güneş bir daha oralara uğramasaydı, yani şimdiye dek en korktuğu felaketler başına gelseydi, kendini ancak bu kadar kötü hissedebilirdi.

Yarasa hafifçe kımıldanarak, “Olabilir,” diye yanıtlar. “Ama çok da emin değilim Küf. Kulaklarımın iyi duymadığını biliyorsun.”

Ursus, her şeyi devirerek, saklandığı yerden çıkarken, “Nano, Nano, tam olarak böyle dedi!” diye bağırır. “O yaşlı adam, beni Bella’ya ya da bu şeye... teslim etmek için, burda tutsak etmek istiyor. Gördünüz, değil mi? Ona çocuk denmez, çılgın şey!”

“Çılgın, bir hayvan mı?” diye sorar Tobia.

“Saçma sapan sorulara başlama yine; çılgın demek, çılgın demektir!”

“Tobia, bak sana söylüyorum, o Nano, benim Nano’m olamaz! Benim Nano’m küçük henüz, kesinlikle yaşlı olamaz. Benden korkardı, anlıyor musun? Buysa, yüzüme bile bakmadı.”

“Küf, sana daha önce söyledim, çocuklar, yarasa ve lekeler gibi değildir; çocuklar değişir. Önce ‘bu kadar’lar, sonra, ‘şu kadar’ oluyorlar. Kim bilebilir, belki daha sonra da değişmeye devam ediyorlardır. Ben hep burdayım, yalnız geceleri çıkıyorum, pek bir şey görmüyorum. Ama bir kez, bir sirk çadırına girmiştım...”

Küf, bezgin bir sesle, “Biliyorum Tobia, biliyorum, anlatmıştın,” der. “Sence, o yaşlı bey, Nano... ‘şu kadar’ olduktan sonra yani, değil mi? Peki ya o küçük Nano? Ya Pommaroy’lar?”

Bu soruya yanıt vermez Tobia, Küf’e, ona ne kadar üzülüğünü göstermek için, uzun uzun cırlar. Ursus ise, konuşmaları ses çıkarmadan dinledikten sonra, kendini tutamaz.

“Ne konuşuyorsunuz, hiçbir şey anlamadım! Uzun zaman burda kalınca beyinleriniz küflenmiş! Neyse, ben gidiyorum, bu saçmalıkları daha fazla dinleyemeyeceğim.”

Tobia, ‘Saçmalık, bir şey mi?’ diye soracaktı ne-

redeyse. Ancak, Ursus'un azgın hallerini, dikilmiş tüylerini, gözlerine düşmüş perçemlerini, bir ileri bir geri gidip gelişlerini görünce, sormaktan vazgeçer.

Küf, "Bu kadar basit olduğunu sanmıyorum," der. "Pommaroy'lar burda saklambaç oynarken, dışarı çıkmak için, pencerenin altına çekmece rafı koyarlardı. Hatta Nano iki tane koyardı."

Küf, ödeşme isteğine engel olamıyordu. Bu sosis! Şu küstah! Yardım etmek için Tobia'yla ellerinden geleni yapmışlar, ama bu onları aşılamıştı; üstelik, kendisi de az kalsın gözünden oluyordu!

Ursus, "Raf mı?" diye bağırır. "Benim rafa mafa ihtiyacım yok. Akrobasi yaptım ben, sıçırım."

Ama yooook! Tabureden yere atlamakla, yerden pencere pervazına atlamak aynı şey değildir! Zavallı Ursus, kısa bacaklarıyla hoplar, zıplar, ancak kafasını küt küt duvara vurmaktan başka bir şey yapamaz. Bir süre sonra terden sırlıklam olunca, vazgeçmek zorunda kalır.

Tobia kıpırdanır; "Yaşlı adamdan, küçük kıza açtığı gibi, sana da kapıyı açmasını istemelisin," der.

Gırrrrr!!! Ursus uçabilseydi, o an yarasayı yutabilirdi. Kızgınlıkla dişlerini gıcırdata gıcırdata, yeniden torna tezgâhının altına saklanır. Tobia'nın verdiği fikri de düşünmeye başlar; yaşlı adamı beklemek ve o *çılgın* kız geri gelmeden oradan, kapıdan bir an önce çıkıp gitmek.

Mahzendeki üçlü kendi kendilerini yerken, Viola, Nano'yu hiç olmadığı kadar kibar bir biçimde selamladıktan sonra, Büyük Gökkuşuğu Evi'ne doğru koşuyordu. Koşmaktan çok, mutluluktan zıplıyordu. Koşu sırasında, zaman zaman tek ayak üstünde kendi çevresinde dönüyor ya da takla atıyordu. Elmas'ın tablosuna, şişko kızın köpeğine, *pazar günü anne ve babası*'na zahmetsizce sahip olacaktı; planı hazırды, iş uygulamaya koymaya gelmişti. Hemen ertesi gün planı işletmeye başlayacaktı.

Eve, Rahibe Giustina'yla yaptıkları, yarım saatlik *şikâyet toplantısı* sırasında ulaşır Viola. "Bana şunu yaptı... Bana bunu dedi." Bütün çocuklar, okuma odasında, Giustina ve iki eğitmenle birlikteydi.

Tania, "Doğru değil," diye ağlıyordu, "önce o başladı..."

"Yalan söylemediğinden emin misin? İyi düşün, bak, şahitler var."

Olağan şeylerdi ama konu Tania'ysa, iş bir saate kadar uzayabilirdi, çünkü Tania hiç pes etmezdi.

Viola duvardaki halkalardan odasına kadar hızla tırmanır; pencereyi açık bıraktığından, kendini hop diye içeri atar. Görünürde kimse yoktu ve yatak hâlâ bıraktığı gibiydi. Pelüş hayvanını alır, pijamalarını giyer ve örtünün altına süzülür.

Tam zamanında yatağa girmişti, çünkü her zamankinin aksine, Tania yanlışını kabul etmiş, özür dilemiş, Rahibe Giustina da toplantıyı erken kesip, çocuklara akşam yemeğine kadar on beş dakika daha fazla çizgi film seyretme izni vermişti.

Kapıya kadar gelen Oscar, “Rahibe Giustina istersen aşağıya inip film seyredebileceğini söyledi,” diye haber getirir. Viola, yataktan fırlar ve aşağıya iner.

“Teşekkür ederim Rahibe Giustina.”

“Hâlâ ateşin var, neden hırkanı giymedin?”

“İyiyim Rahibe Giustina, iyileştim artık.”

Ancak televizyon seyrederken, vücudu hafif hafif kırılmaya başlar, yemekte dişleri birbirine çarpar ve titremeleri daha da artar. Uygulamayı düşündüğü plan aklına geldiğinde titremelerle baş etmeye çalışsa da, gecenin bir yarısı, planından vazgeçmek zorunda kalır. Otuz dokuz derece ateş!

Ertesi gün öksürük, soğuk algınlığı, şişen gözler ve doktor muayenesi: “Dökülüyor. Toparlanması bir haftayı bulur.”

Rahibe Giustina, bir fincan kaynar süt getirdiğinde, “Garip,” der. “Nerde üşüdün bu kadar? Hep yaktasın.”

Bu kez Viola gerçekten de, hiç olmadığı kadar hastalanmıştı ve şaşırtıcı biçimde, hastalığın faydalarını keşfetmişti. Özellikle ilk günler, ateşi çok yük-

sekken, çocuklar ve Rahibe Giustina öleceğinden kaygılanarak, çok çok kibar davranmışlardı ona.

Rahibe Giustina, "Odadayken sesinizi yükseltmeyin," diye uyarıyordu. "Viola'nın başı ağrıyor... Parmaklarınızın ucunda yürüyün, uyuyor... Çorbasını kim götürmek ister? Tania, sen ister misin?"

O çok nefret ettiği kız yani! Noemi'den hiç söz etmeyelim bile. Viola'ya çiçekli tokasını hediye etmiş, Salvo da koleksiyonunda çifti olan tüm kartlarını ona vermişti. Viola mutlu dönemi uzatabilmek için; odaya birisi geldiğinde, kendini kötü hissediyorsa, çok daha kötüymüş gibi yapıyor, gözlerini kapıyor, nefesini sıklaştırıyordu. 'Çok kötü olmak ne güzel! Tavşan Bunny olduğun unutuluyor, herkes seninle ilgileniyor!'

Ardından, ateşi iki gün sonra düştüğünde Viola ölüm döşeğindeymiş numarası yapmaktan sıkılıp, çocuklar da ölmeyeceğini anladıklarında, bir başka mutluluk başlar. Hep başı ağrıdığından, ödevlerden hiç söz edilmez ve Rahibe Giustina, bütün gününü resim defteri ve boya kalemleriyle geçirmesine izin verir. Bu kez, meşhur şatolar yerine, yaşlı beye göstereceği Elmas'ın eskizine odaklanır Viola. Meğer anlatmak, çizmekten ne kadar da kolaymış! İlk çizdiği, yabankeçisi bacaklı tüylü bir foka benzer, ikincisi cüce mamuta, sonra kuyruklu koyuna... çiz, sil derken, en sonunda Viola sözlü anlatmaya karar verir.

Artık planı uygulamaya geçirme zamanı gelmişti, çünkü beş gün geçmiş, ateş düşmüştü. Isıyı yükseltmek için, termometreyi daha fazla sürtmeye devam edemezdi Viola. Dışarı ıkmalı ve yaşlı beyin, onun için köpeğe baktığı Hayaletli Ev'e gitmeliydi.

Gülen Köpek

Ne yazık ki beşinci günün sonunda, Rahibe Giustina kedi gibi usulca odaya girer ve Viola'yı, yükselmek bilmeyen o lanet termometreyi çarşafa sürterken yakalar.

“Ne yapıyorsun?.. Utanmıyor musun?.. Ben sana inanmıştım Viola...” falan filan. Sonra, ateş saçan gözlerle, “Yarın okula!” der.

Ertesi gün Viola'nın huysuzluğu üstündeydi. Rahibe Giustina'ya, kendisine ihanet eden termometreye, düzeltmelerle dolu İtalyanca ödevine, onu hırsız sanan köpeğin sahibi şişko kıza, hatta Elmas'ın resmini hemen o gün yapmayan yaşlı beye bile kızgındı. Özellikle de ağzına, kesici dişlerini gösterecek şekilde ortadan ikiye yarık ve havaya kalkık dudağına. Zıp zıp tavşan. Okulda kimse onun gibi değildi. Ağ-

zına kan tadı gelinceye kadar dudağını ısırır.

Burnunu her işe sokan Noemi, gözlerini kısarak onu izler ve tam ağzını açmışken: “Öğretmenim...”

Ancak Viola, kıza öyle bir bakar ki, Noemi başını öne, defterine eğer.

İyi, anlamıştı. Viola defterindeki kargacık burgacık yazısını silme işine devam eder, kâğıtta girdap gibi yuvarlak bir delik açılıncaya kadar siler, sonra da yırtıp atar.

“Öğretmenim...”

Yine Noemi. Neyse ki, o sırada ders arası zili çalar ve herkes çantaların üzerinden atlaya atlaya dışarı fırlar. Yarım saat ders arası, yarım saat Noemi'yle ve her işe sokulan burnuyla hesaplaşma.

Bahçenin karmaşasında Noemi'yi ararken, ruh halini aniden değiştiren bir şey görür Viola; iç rengi, kapkaradan, en sevdiği, üstünde turuncu doku nuşların olduğu limon sarısı rengine döner. Ne görmüştü? İkinci sınıfın afacanlarının arasında, düz siyah saçları en sevdiği çiçekli tokayla tutturulmuş bir kız. Evet evet, oydu, Melli! Köpekli şişko kıza yapışık kız! Hayret, şimdiye kadar nasıl da fark etmemişti!

“Ne işin var burda?”

“Ben mi!?”

Tatlı Melli, şaşırarak bakar ve hemen tanır.

“Sen, şeysin...”

“Sen de bana hırsız diyen şişkonun arkadaşıydın.”

“Yok, Bella öyle demek istemedi, Şişko’ya kızmıştı...”

“Yalan. Köpek onun umurunda bile değil. Her neyse, bu okulda ne işin var?”

Melli gözlerini ardına kadar açar.

“Önceleri, Bella’nın gittiği okula gidiyordum, sonra taşındık, buraya geldim. Ama her gün onun evine gidiyorum, çünkü bir tek benimle oynamak istiyor.”

Keyfe bak! Onun gibi birinin peşinden ancak salağın teki ayrılmaz. Neyse ki, böyle bir Melli, Viola’nın planını uygulamaya çok elverişliydi. Melli konuşurken, Viola dikkatle onu izliyordu. Korkudan donuna kaçırarak birine benziyordu. Bu durumda, tehdit ederek, gözünü korkutarak ürkütmemek, onun yerine, Rahibe Giustina’nın dediği gibi, suyuna gidecek yanına çekmek gerekirdi.

“Tokan da güzelmiş.”

Melli tokasını yoklar.

“Bella hediye etti. Çok zengin, bir kutu tokası var.”

Viola, umursamıyormuşçasına omuz silker.

“Ben de, bir şatoda oturuyorum.”

Melli’nin gözleri merakla açılır.

“Yani, oturuyordum. Şimdi...”

“Şimdi?..”

İşin kötüsü, bu Melli söylenen her şeye inanıyor, ona herkesin baktığı gibi bakmıyor, o zaman da konuşmaya devam etmenin hiç tadı kalmıyordu.

“Hiç. Artık oturmuyorum. Bir tane daha token olsun ister misin?”

Melli bir kez daha saçlarına dokunur.

“Bunun gibi mi?”

Viola, kalbi sıkışarak, Noemi'nin kısa bir süre önce hediye ettiği tokayı düşünür.

“Daha da güzelini. Kocaman çiçeği var. Karşılığında, o şişko kıza, köpeğinin nerde olduğunu bildiğimi söyleyeceksin.”

“Gerçekten mi? O halde, hayalet onu yemedi!”

“Şaka yapmıştım. Yarın sana bir not vereceğim, Bella'ya götürürsün. Ama okumak da, birine göstermek de yok! Yoksa tokayı unut. Anladın mı?”

Melli ağzını sıkı sıkı kapar ve başını sallayarak evet der. Sonra, “Şantaj mı yapıyorsun?” diye sorar. “Bella hep hırsızlık ya da şantaj yapan kötü insanlardan söz eder, ama tam olarak ne demek istediğini bilmiyorum. Hem zaten köpeği sen çalmadın, kaçtığını gözümle gördüm ben.”

“Hah, işte böyle. Aferin sana. Arkadaşına söyle, köpeği buldum, ben hırsız değilim. Ama ağabeyimin dediği gibi, her şeyin bir bedeli var.”

“Para mı istersin, oyuncak mı?”

Viola yanıtlamaz. Aklına, ağabeyi Nicola için eve

gönderilen ihtarname ve annesiyle kavga edişi gelir. Sonra Nicola, o lafı bağırarak çıkmış gitmiş, bir hafta eve uğramamış, annesi de o bir hafta boyunca ağzını açıp tek kelime etmemiştir.

“O zaman Bella’ya ne söyleyeyim?”

“Hiç, yalnızca notu ver ve gerisine karışma.”

Ruh durumunun o çok sevdiği turuncumsu sarı rengi, ağızda çabucak eriyen yumuşak şekerler gibi yok olmuş, yerini boşluğa bırakmıştı. Göstermemeye çalışarak gözlerini silen, başıyla, masadaki yemeği yemesini işaret eden, sonra da tek söz etmeden televizyonu açan annesini hatırlamıştı.

Beslenmesini yemeden sepetine atıp sınıfa döner, şatoları çizdiği resim defterini ve boya kalemlerinin durduğu kalem kutusunu çantasından alıp yerine oturur. Defterinde, yüzüncü şatoyu çizmek için tek bir sayfa kalmıştı. Diğerlerinden farklı, tüm sayfayı kaplayacak kadar büyük olsun istiyordu, çünkü Prenses Viola’yla Prens Elmas’ın yaşadığı şato olacaktı bu.

Viola duvar saatine bakar, ders arasının bitmesine az kalmıştır; resme odaklanır. Ama şato bir türlü istediği gibi olmuyordu. Ortaya karman çorman bir şey çıkmıştı ve Prenses Viola da çok çirkin görünüyordu. Oysa prenseslerin uzun sarı saçlarının omuzlarına döküldüğü ve güzel oldukları bilinir, adları Viola bile olsa.

Bir çiziyor, bir siliyordu, sayfa şimdiden delinmeye ve kopartılıp atılmaya aday gibidir. Şatoya giden yolu çizerken, birdenbire kâğıtta Elmas belirir. Prenses Viola'nın evleneceği prens değil, onun Elmas'ı... uzun burnu, çağırdığında dikilen kulakları, bayrak gibi dalgalanan kuyruğuyla. Kaç kez çizmeye çalışıp başaramamışken, şimdi önündeydi ve gerçek gibi duruyordu. Hem de, kalkık dudak ve görünen köpekdişiyle gülümsüyordu.

Bu gülen köpek için yaşlı bey ne diyecekti kim bilir. Ya da Viola'nın istediği ve eskizini yaptığı gibi çizebilecek miydi; çünkü bir köpeğin güldüğüne kimse, Nicola bile inanmak istemiyordu. Ancak Elmas öyleydi, çorba kâsesini gördüğünde gülüyor, kuyruğunu bayrak gibi sallıyor, Viola'yı üzgün görürse yüzünü yalıyor ve usul usul havlıyordu.

Bu nedenle onu çok özliyordu Viola. Özleyince, resmi yaparken ağlıyor ve gözyaşları resim defterinin sayfasına düştükçe Elmas'ın burnu ıslanıyor, çizimin orası burası siliniyordu.

Şimdi Elmas gülmüyor, ağzını sonuna kadar açıp kahkaha atıyormuş gibi duruyordu.

İşte Ağlayan Bir Köpek

“Ben artık buraya dayanamıyorum. Baş belası ihtiyar! Her zaman, ‘Gel buraya küçüğüm, hadi ye,’ diyor, sonra da ben yaklaşır yaklaşmaz kapıyı kapatıveriyor! Burdan gitmek istiyorum! Beni dışarı çıkarın!”

Zavallı Ursus, sinir krizinin eşiğindeydi; cıyaklıyor, hırılıyor, havlıyor, tiz sesiyle uluyor, dişlerini gıcırdatıyor, yerlerde yuvarlanıyor; yeniden dışarı düşmek için, her denemede nefes nefese kalarak, pencerenin pervazına sığıyordu. Artık, tüylü bir sisten çok, paçavralaşmış bir yer bezine benziyordu.

Küf ve Tobia, acımayla ayıplama karışımı gözlerle bakıyorlardı ona; tümüyle onurunu yitirdiğini düşünerek onun için üzülüyorlardı. Neden böyle huzursuz olduğunu anlayamıyorlardı, çünkü şimdi mahzen, özellikle de Bay Nano’nun onları sık sık ziyaret et-

meye başlamasıyla, çok hoş, yaşanılabilir bir yer olmuştü.

Yarasa, "Belki o küçük kız, en kısa zamanda döner ve seni alıp götürür," diyerek avutmaya çalışıyordu. "İsmi ne demiştin?.. Çılgın mı?"

"Gırrrrr!!!" Ursus'un sırtındaki tüyler bedeninden elektrik akımı geçmiş gibi, kızgınlıkla dikleşmişti. "Onun Bella'dan bin beter olduğunu anlamadın mı? Çılgının teki, bir deli, bir..."

"Deli mi!?" Bu muydu adı? Zavallı Tobia, hiçbir şey anlamaz olmuştu.

"Hem, ben bir sahibim olsun istemiyorum ki! Özgür olmak istiyorum."

Küf, "İyi de, köpeklerin sahipleri vardır. Olmadığında mutsuzdurlar ve birini ararlar. Öyle değil mi Tobia?" diye araya girer.

Doğrusunu söylemek gerekirse bu, bir yarasa için zor bir soruydu. Tobia boşlukta salınırken, kapı gıcırdayarak açılır, aralıktan bir el uzanır, elektrik düğmesini arar, açar ve yaşlı bey içeri girer. Bu kez Ursus'un yemek kabıyla değil, iki eliyle tuttuğu, yüzünü kaplayacak kadar büyük bir paketle gelmiştir.

"İşte böyle. Bundan sonra burda durursunuz. Sonra nasıl bir düzen kuracağımıza bakarım. İstedğiniz buydu, değil mi?"

Yaşlı adamın raflardan birine koyduğu paketin dış ayrıntılarına bakan Tobia ve Küf, "Kiminle konu-

şuyor?” diye birbirlerine sorarlar. ‘Paket ipiyle mi? Yok, mümkün değil,’ diye düşünür Tobia. ‘Belki de, paketin içine sakladığı biriyle.’ Konuştuğu, paketin içindeyse, yaşlı beyin kibarca yönelttiği bu soruya neden yanıt vermiyordu acaba?

“Küf, sorulan soruyu yanıtlamak, terbiye gereği değil mi?”

“Pommaroy’lar hep yanıtlardı. Hatırlarım, Nano’ya, ‘Neden o lekeden korkuyorsun?’ diye sorduklarında, onun leke değil, bir canavarın kafası olduğunu söylerdi. Ya da bir gergedan ya da kurt... Bir kez, orangutan bile demişti. Küçük Nano ne demek istiyordu kim bilir! Düşünsene Tobia, hepsi de bendim! Ahh, ah, ne güzel zamanlardı!”

Tobia ve Küf bunları düşünürken, Bay Nano rafın önünde ayakta duruyor, hâlâ elinde olan pakete büyülenmişçesine bakıyordu.

Ursus kendi kendine, ‘Kaçmak için bundan daha iyi zaman olur mu?’ diye düşünür. ‘Ya şimdi ya hiç.’

İnce bir buz tabakasının üstünde yürüyormuş gibi, bacaklarını usulca, teker teker kaldırarak ve nefesini tutarak, aralık kapıya yaklaşır. Burnunu sokar, aralığı yavaş yavaş genişletir, kapı gıcirtısıyla tüyleri diken diken havalanırken, Bay Nano’nun hiçbir şeyin farkında olmadığını görüp, yazıcıdan çıkan bir kâğıt gibi usulca dışarıya süzülür.

Kirişte baş aşağı sallanan Tobia, “Ursus, Bay Nano’ya veda etmedin!” diye hatırlatır. “Eminim, çok üzülecektir.”

Küf, “Haklısın Tobia,” der. “Doğrusunu söylemek gerekirse, yaşlı beyin yaptıklarına karşın, bu davranışını nankörce buluyorum Ursus. Hiç değilse bir mesaj bırakabilirsin, biz ona iletirdik. Değil mi Tobia?”

Tobia, arkadaşına hak verir, rahatı yerindeyken, tepede asılı durduğu kırıştan ayrılarak kaçağın mesajını bulmaya iner. Boşu boşuna arar. Ursus, kapıyı geçtikten, bedeni normal biçimini aldıktan sonra, özgürlüğüne doğru nefesi kesilircesine koşmaya başlamıştı.

Öyle sanıyordu. Mahzenin kapısının karşısında, sahanlığa çıkan köhne bir merdiven, burada da aralık, eski püskü bir kapı vardı. Ursus, kaçtığıнын anlaşılması korkusuyla, duraksamadan kapıdan içeri dalar. İvir zıvırla dolu, dar ve karanlık bir koridoru koşarak geçer. Koridorun sonunda, küçük bir pencereden yansıyan ışığı görünce, ışığın içine atlar.

Eyvah eyvah! Eski evlerde yalnızca hayaletler değil, tuzaklar da bulunur. Atladığı yer, birilerinin kapağını kaldırdığı bir sarnıç ağzıydı ve Ursus içine düşmüştü.

Aynı saatlerde Viola, yanakları kızarmış, telaşlı bir elçinin elinden, buruşuk ve katlanmış bir not almaktaydı.

“Bella bunu sana vermemi istedi.” Zavallı Melli nereye bakacağını bilmediği gibi, elleriyle ne yapacağını da bilemiyordu. Okul bahçesinde, ders arındaydılar. Viola, Bella'ya iletilecek mesajı verdikten sonraki birkaç gün Melli ortalarda görünmemiş, o gün aniden ortaya çıkmıştı.

Viola kâğıdı alır ve okur.

O salak köpeğin hiç umurumda olmadığını sana söylemişim. Annem, hayalet diye bir şey olmadığı için, senin hırsız ve yalancı olduğunu söyledi. Seni POLİSS'e şikâyet edecek.

POLİSS, büyük harf ve iki S ile yazıldığı için daha görünürdü ama Viola dil uzmanı değildi ve yazım hatasını fark etmemişti. Sırtından soğuk terler akmasına yol açansa sözcüğün kendisiydi. O sözcüğün ne anlama geldiğini biliyordu, onun evinde herkes biliyordu, ağabeyi de çok iyi biliyordu. Ancak Viola, yazılanı umursamıyormuş gibi görünmeye çabalamıştı Melli'ye; tıpkı ağabeyinin yapacağı gibi.

“Okudun mu?”

Melli'ye al basar. “Neyi?”

“Bella’ya gönderdiğim notu.”

“Hayır... Evet.” Yere bakarak suçunu kabullenir Melli. “Bella ciddi değil, güçlü görünmek için böyle yapıyor, sonra da unutuyor. Benimle de kimi zaman... Gerçekten de Şişko’yu hayalet mi aldı?”

Bu Melli de ne salak bir kızdı!

“Sana ne, senin köpeğin mi?”

Viola’nın ruh hali, hiç olmadığı kadar kara, kapkara olmuştu. Yalnızca planı işe yaramadığından değil, o polis tehdidi beynine kazınmıştı ve silinmek bilmiyordu. Hayalet ne ki! Viola asıl, polis ne demek onu biliyordu. Polislerin yanı sıra bir de, yüzleşmek zorunda kalacağı Rahibe Giustina vardı: ‘Bunu nasıl yapabildin Viola?.. Artık gitmen gerekecek, burda kalamazsın... Annenin yanına elbette...’

“Bella dedi ki, istersem Şişko benim olabilirmiş. Gerçekten de hayaletin onu yediğini mi düşünüyorsun?”

“Kaç yaşındasın?”

Melli şaşkın şaşkın bakar. “Yedi. Haziranda sekize basacağım.”

Anlaşılıyordu, yedi yaşında bezli bebeğin tekiydi, biraz da geriye. Yine de deneyebilirdi. “Bella’ya, polise gitmemeyi kabul ettirebilirsen, ben de köpeği yememesi için hayaleti ikna ederim.”

Melli’nin yüzü ıslık ıslık parlar. “Gerçekten mi? İkna etmek için ne diyeceksin?”

“O benim bileceğim iş. Sözümü dinleyeceğine eminim. Benim hizmetlim gibi bir şey... Ne söylersem onu yapar.”

“Sonra alabilir miyim?”

“Köpeği mi? Bakalım... Her şeyin bir bedeli var tatlım,” der Viola, gizemli bir havayla; bir yandan da notu Melli'nin önünde sallar.

Tam kızdan uzaklaşacakken, aklına bir fikir gelir. “Senin ebeveynlerin var mı?”

“Ebeveyn mi?”

“Evet, annen ve baban demek istiyorum.”

Melli gülümserken ağzı kulaklarına varır: “Elbette!”

Şimdi Viola, planını yeniden uygulamaya geçirebilirdi işte. Melli'ye zafer işareti yapar. O halde bir an önce, beyaz gömlekli ihtiyara gidip köpeği almalıydı.

“Bugün sana köpeği getiririm,” diye söz verir Melli'ye. “Geçen gün karşılaştığımız yere gel. Ama bir daha köpeğe Şişko deme, kusasım geliyor.”

Şans Cesurlardan Yanadır

Viola okul dönüşü serviste, hiç olmadığı kadar sessizdi. Ne Noemi'nin yanına oturmak için çantasını yere atıp ayaklarını da üstüne dayayan Oscar'ı, ne de ağzını burnunu kıvrarak taklidini yapan Erik'i umursadı. Aklında, ona bir türlü huzur vermeyen başka bir şey vardı: Nasıl sözünde durabilecek ve akşamüstü o yaşlı beyin yanına nasıl gidebilecekti? Çünkü o günün psikolojik destek günü olduğunu hatırlamıştı birden. Bu yüzden, bahçede oynanmıyor, salonunda resim yapıp aptalca sorulara yanıt vermek zorunda kalınıyordu. Bekçi köpekliği yapan eğitimciler ve yanlarında, kan emici Rahibe Giustina'yla birlikte.

Psikolog, ağzını kıpırdatmadan gözleriyle çevreyi tarayarak, Rahibe Giustina'ya, 'Şu nasıl? Ya bu?' diye soruyordu. Psikolog, Amelia adında iriyarı bir

kadıncı ama Rahibe Giustina ona her zaman Doktor Chiodi diye sesleniyordu. Onun yanında Rahibe Giustina, güvercinin yanındaki serçe gibi dururdu ve doktorun sorularına verdiği yanıtları duyabilmek için, Elmas'ın işitme yetisine sahip olmak gerekirdi.

Psikolog her yanıtta, "İyi," diye karşılık verir ya da "Hımm!," "Elbette!" deyip başını bir aşağı bir yukarı sallar, kâğıtlara notlar alırdı. Sonra yerinden kalkar, hep bir şeylere çarpıp düşürerek ve düşürdüğünü asla yerden almayarak, masaların arasında dolaşır, canının istediği yere otururdu.

Son gelişinde, Rahibe Giustina'nın kulağına bir şeyler fısıldadıktan sonra yerinden kalkmış ve tam onun önünde durmuştu.

"Eee, Viola?.. Nasılsın?"

Viola yanıt vermeyince, Psikolog Amelia şato çizimlerinin olduğu resim defterini alıp, sayfalarını çevirmeye başlamıştı.

"Aferin, çok özgün resimler. Çizdiklerini bana anlatmak ister misin? Aslında burda da değil, başka bir odada. Olur mu?"

Viola şatonun açıklanacak nesi olduğunu anlamaya çalışırken, psikolog resim defterini kapamış ve şaşırtmacalı bir soru sormuştu: "Geçen hafta annen geldi mi?"

Noemi sabredememiş; "Hayır, gelmedi; o da ağladı," diye araya girmişti.

Olayın olduğu günü, Noemi'nin işine sürekli burnunu sokmasını, özellikle de o sabah sınıfta yaşananları hatırlayınca, Viola'nın kan beynine sıçrar ve yerinden fırlayıp, ayaklarını dayadığı çantasını kaptığı gibi Oscar'ın üstüne atar. Sonra çantayı alır, havaya kaldırır ve o sırada yardım için çığlık atmaya başlayan Noemi'nin üstüne atmaya hazırlanır. Oscar, ona yapılan saldırıyı cevapsız bırakacak biri değildir, çanta bir kez daha fırlatılmadan ileriye atılır.

Okul servisinde bu kargaşa başlayınca, servis şoförü sert bir fren yaparak yol kenarında durmak zorunda kalır. Yerinden kalkar, kavga eden ikiliyi kollarından yakalar ve yerlerine oturmaya zorlar.

“Hep siz ikiniz! Benim çocuğum olsaydınız!.. Rahibeye söyleyeceğim ama, görürsünüz! Bu kez işin içinden sıyrılamayacaksınız!”

“Viola başlattı, ben bir şey yapmadım.”

“Evet, o başlattı.”

Koltuğunda büzülmüş oturan Viola, yanıt verme gereği bile duymaz, çantasından resim defterini çıkarıp rasgele açar; en sevdiklerinden birini, kalp biçiminde yeşil pencereleri olan, leylak renkli şatoyu bulur. Bu şatoyu, kutusunun üstüne iki üç sevgi cümlesi yazıp bir de kalp çizerek hediye ettiği boya kalemeleri için, ağabeyine çizmişti. Ancak Nicola, o gün-

den sonraki bir hafta boyunca eve gelmemiş, Elmas ölmüş, Viola evden kaçmış, ağabeyine de resmi hiçbir zaman gösterememişti. Koparmak için sayfanın kenarını tutar, bir süre düşünür, parmağını tükürükle ıslatır ve resmin üstüne sürmeye başlar. Panjurların yeşili leylak rengine, leylak rengi de yeşile karışarak solar, pencereler biçimsizleşir. Sildikçe, içindeki öfke büyür, boğazında, o güne dek hissetmediği kadar büyük bir acıya neden olur.

Nicola, “Başkalarının önünde ağlama, onlara bu zevki verme,” derdi.

Sayfayı yırtar; bir tane daha, hatta tümünü yırtmaya hazırken, servis Gökkuşuğu Evi’nin önüne ulaşır. Bahçe kapısı ardına kadar açıldı ve dışarıya çağlayan gibi su akmaktaydı. Rahibe Giustina’nın yüzü altüst olmuş, rahibe başlığı eğrilmişti. Servisi görür görmez, onlara doğru ilerler.

“Durun, inmeyin, düşebilirsiniz! Felaket! Boru patladı, bütün odalar ve salon su içinde ve akmaya devam ediyor! Giuseppe, bana yardım edebilir misiniz? Ne dediniz?.. Kavga ettiler... Kim? Affedersiniz ama şimdi bunun zamanı mı?” Rahibe Giustina’nın her zaman tatlı ve sakin olan sesi, tehlikeli biçimde yükselmişti.

Servis şoförü, “Anlıyorum Rahibe Giustina ama bir şeyler yapmak gerek,” der, Viola’yı göstererek. “Herkesle kavga ediyor. Ben sorumluluğu alamam

çünkü yola bakıp minibüsü kullanmam gerekiyor.”

Rahibe Giustina, Viola'ya bakarak parlar; “Doğru çamaşırhaneye, ikinci bir emre kadar, yemeğini de orda yiyeceksin. Şimdi Giuseppe, bana yardım edecek misiniz?”

“Ne yapmamı istersiniz Rahibe Giustina?”

“Çocukları teker teker aşağıya indirin... Yok yok, bekleyelim, siz binin, onlara göz kulak olun, itfaiyeyi bekliyoruz... Gecikirlerse? En iyisi...”

Rahibe Giustina allak bullak olmuştu, onu hiç böyle görmemişlerdi. Viola da o an, kendisi ve planı için büyük bir gün, hatta şahane bir akşam olduğunu anlar. Ruh durumu, pembe noktalı turuncumsu sarıya döner; yerden, yırtıp attığı sayfayı alır, resim defterine yerleştirir, ütülermiş gibi düzeltir ve itiraz bile etmeden çamaşırhaneye yönelir. İçeri girdiğinde, rahat bir yere oturur, resim defterini açar, Rahibe Giustina'nın sağduyusuna yeniden kavuşarak çocuklarla ilgili bir karara varmasını beklerken, şatosunu sabırla onarmaya başlar.

İki saat sonra, bahçe itfaiye araçlarınınca işgal edilmiş, Rahibe Giustina ve eğitimciler bir odadan dışarıya girip çıkar, çocuklar oradan oraya koşturur, aşçı kadın arada bir dışarıya çıkıp bağıırır ve yardım ister durumdaydı... Viola da göğsüne sıkıca bastırıldığı değerli resim defteriyle, yaşlı beyin evine doğru, patikada hopluya zıplaya ilerliyordu.

Harika bir özgürlük ve büyük kazanımlar günü; Melli için bir köpek, köpek karşılığında kendi için o en çok isteği şey ve Elmas'ın tablosu!

Yalaka kızı ikinci dönemde onu beklerken bulur.

“Burda ne işin var?” diye sorar Viola.

“Ben de seninle geleceğim, hayaleti görmek istiyorum.”

Melli çok kararlı gözüküyor ve gözleriyle meydan okuyordu. Başka bir gün olsa, Viola onun tozunu atardı ama o gün, kendini cömert ve dost canlısı hissediyordu. Elbette belli bir şey karşılığında...

“Pazar günü beni evine, öğlen yemeğine davet ediyor musun?”

Melli gözlerini kocaman açar: “Annen sana yemek yapmıyor mu?”

“Annem çok meşgul, böyle saçmalıklara ayıracak zamanı yok, hep yurtdışında... Hem, başkalarının işine burnunu sokmasana! Davet ediyor musun, etmiyor musun?”

“Bilmem, anneme sormam gerek, bazen pazarları da çalışıyor.”

“Davet etmezsen, hayaleti de göstermem, köpeği de getirmem.”

Melli'nin yüzüne bir huzursuzluk yerleşir.

“Bu pazar olmazsa, başka bir pazar davet ederim.”

“Peki, ama yemin edeceksin. Yeminini tutmazsan ölürsün, biliyorsun değil mi?”

Melli'nin gözleri daha da açılır, derin bir nefes alır ve yutkunur.

“Tamam, yemin ederim.”

“Parmaklarını kenetle, üstüne tükür.”

Melli söyleneni yapar.

“Şimdi hayaleti görmeye gelebilir miyim?”

Bay Nano, felç geçirmiş gibi hareketsiz kaldığı anılardan sıyrılır, elindeki paketi rafın kenarına dayar ve derin bir nefes alır.

“Şimdi sıra köpekçikte. Küçüğüm, nerdesin?”

Elini gömleğinin derin cebine daldırır ve küçük bir kutu çıkarır. “Nereye saklandın? Hadi gel, çorban hazır. Ne kadar lezzetli olduğunu bir bilsen!”

Zorlukla torna tezgâhının altına eğilir. “Hadi çık dışarı. Yaşlıyım, eğilemiyorum, görmüyor musun?”

Biraz bekler, çevreye göz gezdirir, sonunda vazgeçer.

“Tamam, buraya bırakıyorum, ne zaman istersen o zaman yersin. Şimdi, sıra size geldi.”

Yeniden, rafa koyduğu paketin yanına gelir; cebinden bir makas çıkarıp ipini keser.

“Haklısınız, çok uzun zaman kapalı kaldınız... Daha fazlası elimden gelmiyordu, inanın...”

Paketin ipini ve kâğıdını keserken, yaşlı adamın omuzları titremeye başlar.

Tobia, “Küf,” der, üzerinde uçarken, “ne yapıyor?”

Leke, “Ağlıyordur belki,” diye yanıtlar. “Ya da gü-lüyordur. Hatırlıyorum, Aristo palyaçoluk yaptığında Venerina sarsılır; ‘Yapma, güldürme artık beni, altı-ma kaçırıyorum,’ derdi.”

Yarasa, “İyi de, burda kimse palyaçoluk yapmı-yor,” diye belirtir.

“Haklısın Tobia. O zaman, büyük olasılıkla ağlı-yordur.”

“Ursus kaçtı diye mi? Bunun için mi ağlıyor sen-ce?”

“Bilmem, Tobia. O köpek, yaşlı beye karşı nan-körlük yaptı, bu kesin. Özgürlükmüş! Ya ben ne ya-payım, hep burdayım... Ne kadar zaman oldu Tobia?”

“Ben yokken bile sen vardın, değil mi Küf?”

“Sanırım vardım.”

Yarasa, karmakarışık hesaplar yapmaya başlar: “Üzgünüm Küf, ama işin içinden çıkamadım. Belki de, uzun süredir yemek yemediğim içindir.”

“Boş ver, Tobia. Kendini toparladığında söyler-sin. Her neyse, kim bilir nereye girdi o köpek!”

Zavallı Ursus'un nerede olduğunu biliyoruz; mah-zenden birkaç metre uzakta, dışarıya çıkamadığı, ot

bürümüş, çöp dolu bir sarnıcın dibinde.

“İmdat!” diye bağırmaya ve havlamaya başlar.
“Çıkarın beni burdan!”

Başlangıçta sesi sinirli çıkıyordu ama yardımın gelme süresi uzadıkça, gitgide cılızlaşıyordu. İş, herkesten, başdüşmanından bile yardım dilemeye varır ve de en nefret ettiği şeyleri yapmaya söz verir: Sirkinde aslan, lokantasında müşteri, bebeklerinin bebek arabasında çocuk olabilirdi. Acıyın biraz! Birisi dışarı çıkarırsın!

Böyle böyle saatler geçer, nefesi ve umutları tükenirken, *birisi* gelir ve Ursus, sarnıcın ağzından aşağı bakan iki yüz görür.

“İmdaaat, Bella!!! Beni çıkar burdan, lütfeen!”

Viola aşağıya doğru sarkarken, “Melli, burdan gelen bir havlama sesi duyuyor musun?” der.

O karanlık delik biraz korkutsa da, Melli de aynı şeyi yapar, sarkar. “Evet, sanırım duyuyorum... Hayalet mi?” diye sorar, her zamanki gibi gözlerini açarken.

“Ne hayaleti yahu, köpek bu! Tut beni, daha iyi görmek istiyorum,” deyip, sarnıcın içine doğru eğilir.

Zavallı Melli, bir yandan ona sıkı sıkı sarılırken, bir yandan da bu yeni arkadaşının, şimdiye kadar tanıdığı tüm kızlardan farklı olduğunu düşünüyordu: Ne hayaletten korkuyor ne de bir köpeğin ve yarasanın olduğu karanlık bir mahzene girmekten; kerten-

kelelere taş atıyor, ağzı bozuk konuşuyor, annesi bir şatoda oturuyor ve hiç yemek yapmıyordu; şimdi de yarı beline kadar, kendisini korkutan ve... onu daha fazla tutamayacağı şu kuyuya sarkmıştı.

“Hadi, çabuk ol!” diye yalvarır.

Viola o an, “Tamam, görüyorum!” diye bağırır, bacaklarını kıpırdatarak. “Senin o aptal köpek olsa gerek! Yukarı çek beni!”

Meli, Viola'nın bacaklarını tutar ve tüm gücüyle çekmeye başlar. *Pıt* diye bir ses duyulur! İki düğme, ok gibi fırlar, Viola bir yana, havada uçuşan pantolon askıları diğer yana, sarnıcın dibini boylarlar.

Melli'nin göğsünden fırlayacakmış gibi atan kalbinin dışında başka sesin duyulmadığı, anlık bir sessizlik olur; sonra bir köpeğin viyaklamaları ve Viola'nın, “Melli, köpek burda. Çıkar beni! İhtiyarı çağır!” diye haykırması duyulur.

“İhtiyar mı?”

“İhtiyar, hayalet! Kapıya git, çal, seslen, çağır...”

Melli, korkudan ve köpeği bulmanın şaşkınlığıyla donakalır ama Viola bağırarak, belki aptal köpeğin bacağına kırılmış olabileceğini söyleyince toparlanır, evin çevresini dolaşır, zili olmayan, eskimiş giriş kapısına gelir ve tekmelemeye başlar.

Kurtuluş

Küf, “Tobia,” der, “kapiya sertçe vurulduğunu duyuyor musun? Hatırlıyorum da, kapı en son böyle vurulduğunda korkunç şeyler olmuştu, çok sert darbelerle vurulmuştu... Sonra da bir devinkine benzeyen ayak sesleri duyulmuştu, *Bam bam bam!*.. Ben hiç dev görmedim ama küçük Nano, annesinin anlattığı bir masaldan söz ederdi... Devın ismi Rubicone’muş, iyi bir devmiş. Ama o duyduğum ayak sesleri korkutucuydu, bir de o ses! Sanki bir İngiliz bekçi köpeğinin sesi gibiydi. Öyle ayak seslerini ve köpek sesini bir daha hiç duymadım. Gidip bakmak ister misin? Kırlangıç ya da martı olmasan da, harika kanatların var. Gerçekten Tobia, sana çok imreniyorum.”

“Doğru mu Küf? Gururum okşandı. İyi de, devı nasıl tanıyacağım?”

“Dev mi? Yok, Tobia, bunlar çok farklı ayak sesleri. Bir cücenin ya da geçen gün bizi ziyarete gelen kızın ayak sesleri olsa gerek.”

“Adı Çılgın olan kızın mı?”

“Sanırım, adının Viola olduğunu söylemişti. Kesin odur, çünkü ancak iyi terbiye görmemiş biri böyle darbeler vurabilir. Pommaroy’lar...”

Küf’ten, Pommaroy’larla ilgili yeni bir öykü daha dinlemeden, “O zaman ben gidiyorum...” diyerek pencereden sıvışır Tobia.

“Aman dikkatli ol, o felaket kızsaa, yarasalardan nefret ettiğini sakın unutma.”

Tobia, çıktığı gibi geri döner.

“Küçük bir kız ama o korkunç kıza kesinlikle benzemiyor. Biliyor musun, bana bakmadı bile. Kapıya tekmeler atıyor ve bağırıyor; birinin açması gerekir, değil mi Küf?”

“Evet Tobia, terbiye bunu gerektirir. Ama birisi kapıyı çalmak yerine tekmeliyorsa, onu bilmem; ne olursa olsun, yaşlı bey karar vermek zorunda. Bizim bu evde konuk olduğumuzu unutma.”

“Haklısın da Küf, ya yaşlı bey yerinden kalkmazsa? Sence duymamış olabilir mi? Belki de daha önce yaptığı gibi, derin derin düşünüyordur. Ben derin derin düşündüğümde, kimi zaman kirişe asılı olduğumu unutup yere düşüyorum. Sana nasıl oluyor?”

“Değişiyor Tobia. Aynı şeye odaklanırsam, dara-

lip kısıtlanıyorum. Pommaroy'ları ya da güzel şeyleri düşündüğümde kendimi o kadar hafiflemiş hissediyorum ki, duvardan kopup gidecekmişim gibi geliyor.”

“Hiç düşmedin mi?”

“Yoo, her şey zihnimde olup bitiyor.”

“Benim kırlangıç gibi uçtuğumu, senin de canavar olduğunu düşlediğin gibi mi?”

“Evet, aynen onun gibi.”

“Böylece, öyle olmasak bile olmayı düşleyebiliriz ve düşlüyorsak da öyle oluyoruz, değil mi?”

“Tobia, sana kaç kez, bana böyle zor sorular sormamanı söylemiştim. Yanıtlayabilmek için odaklanmam gerekiyor, odaklandığımda da daralıyorum; iyice küçülüp gözden kaybolmamı mı istiyorsun?”

“Yok, hayır, Küf.”

O an, pencerede, kumral bir baş belirir ve karsız bir kız sesi duyulur.

“Kimse var mı? Hayalet Bey?..”

Yanıt alamayan Melli, bütün cesaretini toplar ve daha iyi görebilmek için, önce omuzlarını, ardından göğsünü içeriye sokar. Viola, “Mahzene de bak!” emri verdiğiinden böyle yapmaktadır.

Birden, duvardan bir yarasa havalanır ve birkaç kez Melli'nin önünden geçer.

Melli, "İmdat!" diye bağıarak, hızla geriye çekilince, kemikli, cılız bacaklara çarpar.

"Ne var küçük kız, neden bağıırıyorsun?"

İşte Melli, Bay Nano'yla böyle karşılaşır.

Afallamış olmasına karşın, başını kaldırır ve beyaz gömlekleli yaşlı beye bakar.

Hayal kırıklığına uğrayarak, "Hayalet benzemiyorsunuz," der. "Hiç korkmadım."

Yaşlı adam gülmeye başlar.

"Hayalet olduğumu da kim söyledi?"

"Viola. Köpek yediğini de söyledi. Ama inanmıyorum, beni korkutmak için öyle diyor."

"Viola bana köpek bırakan sarışın çocuk olsa gerek, senin arkadaşın mı? Gelip alacaktı, ama hâlâ görünmedi."

"Benim köpeğim o. Bella hediye etti. Viola bizim eve yemek yemeye gelmek istese de, arkadaşım değil. Benim arkadaşım olan, Bella; annem onların evinde çalışıyor. Çok zengin ve köpek hiç umurunda değil. Köpeğin ismi Şişko ama Viola, köpek için çok aptalca bir isim diyor. Şimdi kuyunun içindeler ve Viola, Şişko'nun bacağına kırıldığına söylüyor."

Yaşlı adam, "Hangi kuyu?" diye sorar. "Burda kuyu yok ki."

"Evin arkasındaki kuyu."

Bay Nano'nun yüzü kararır.

"Sarnıcı betonla kapattırdım, burda kuyu yok."

Köpeğin kaçtı, yalan söylüyor olmalısın.”

Şimdiye kadar, hiç kimse Melli'ye böyle bir şey söylememiştir; Bella yalanlar söylerdi, Viola da hayalet masalını uydurmuştu, ama o, kesinlikle hayır! Yaşlı beyin peşinden gider ve onu kolundan yakalar.

“Kuyu var, ben gördüm, Viola içine düştü. Şişko da!”

Melli, onu gömleğinden çekmeye başlar ama yaşlı adam sertçe silkinerek kurtulur, büyük adımlarla kapıya gider, açar ve çocuğun yüzüne kapatır. Melli öyle kolay kolay vazgeçen biri değildi, özellikle de işin içinde uzun zamandır istediği köpek varsa; bir yandan bağırıp yardım isterken, bir yandan da kapıyı tekmeleyip yumruklamaya başlar. Kapı açılıncaya kadar bu böyle devam eder.

Derken Bay Nano, elinde bir merdivenle dışarı çıkar. Titrek elini havaya kaldırarak, “Bana bak, eğer yalan söylediyse!” diye tehdit eder.

Melli bir adım geri basar, çünkü çengel gibi tırnakları olan bu kuru el, onun gibi cesur birini bile korkutur. Ama dik durur.

“Ben yalan söylemem!”

Evin köşesini döner dönmez, Viola'nın çılgınlığını duymaya başlarlar.

“Melli, nerdesin? İhtiyarı buldun mu? Bana bak, bu köpeğin üstünü çizerim ha! Melli!!!”

Nano'ya dönerek, “Duydun mu?” der. “Orda işte.”

“Anlamadım bu işi, kapatmalarını söylemiştim... Kimseye güven kalmadı.”

Sanki yaklaşmaya çekiniyordu ve sanki birdenbire korkmaya başlamıştı.

“Yapamayacağım, yapamam...”

Hızlı hızlı soluyarak merdivene dayanır ama sesleri duyan Viola, daha da yüksek sesle bağırmaya başlar: “İmdat!.. Ölüyorum!”

Bay Nano toparlanır. Merdiveni alır ve sarnıcın yanına doğru yürür.

“Dayan Viola, burdayım. Merdiveni dayamama yardım et.”

Aşağıdan hızla destek gelir ve kısa süre sonra merdiven dibe dayanır. Yaşlı adam, kontrolünü sağlamış, hatta kararlı ve kendinden emin gözükür.

“Şimdi tırman, tutuyoruz. Korkma.”

Melli, “Viola, lütfen Şişko’yu unutma!” diye yalvarır.

Sessizlik olur ama kısa bir süre sonra, sarnıçtan Viola’nın başı belirmeye başlar; hemen ardından da, toza bulanmış ve yanağında kırmızı bir lekeyle yüzü ortaya çıkar.

Bay Nano, “Yaralandın mı?” diye sorar.

Viola yanıt vermez, sağ kolunu Melli’ye doğru uzatır ve titreyen köpeği verir.

“Aptal köpeğini al ve bir daha Şişko diye seslenme, kusasım geliyor.”

Sonra, yaşı adamın uzattığı eli tutar ve dışarı çıkar. Kirlenmiş ve berelenmişti, saçlarına otlar ve dallar takılmıştı.

Nano kibarca, "İçeriye gel de temizlen biraz," der.

Viola çevresine göz gezdirir ve sarnıcın yanına dayadığı resim defterini alır.

"Eskizi yaptım. Şimdi bana Elmas'ın resmini yapar mısınız?"

"Elbette." Yaşı adam, merdiveni sarnıcın içinde bırakır ve eve yönelir. Melli'ye, "Sen de gelmek ister misin?" diye sorar.

Melli bocalar, sonra annesinin öğütlerini anımsar: "Yabancılarla konuşma, onlardan hiçbir şey alma, tehlike sezersen hemen oradan kaç..."

"Hayır, teşekkür ederim, eve gitmem gerekiyor."

Viola, "Köpeği aldığına göre, hiçbir şey umurun da olmaz artık," diye yorum yapar. Melli uzaklaşmaya başladığında, "Yeminini tutmazsan başına gelecek felaketi unutma!" diye arkasından bağırır.

İki Köpek

Bay Nano, Viola'yı en üst katta, üstünde çok sayıda kalem, kâğıt, fırça bulunan büyük bir masanın olduğu bir odaya çıkarır. Odada duvara dayanmış, yere yığılmış o kadar çok tablo, çerçeve ve tuval vardı ki, üstüne renkli bir örtü serili yatakla eski püskü bir kanepeli koyacak ancak bir köşecik kalmıştı.

Kollarını iki yana açarak Viola'ya, "Burası benim stüdyom," der. "Burda yaşıyorum. Şurda da mutfak ve banyo var, hepsi bu."

Viola, "Diğer odalarda kim yaşıyor?" diye sorar.

"Hiç kimse. Ev yıllardır boş. Hayaletlerden söz etmekte haklısınız."

"Ben hayaletlere inanmıyorum, hiçbir zaman da inanmadım, her şeye inandığı için Melli'ye öyle söyledim."

Bay Nano, utanmış gibi çevreye göz atar. “İyi. Artık pek konuk ağırlamıyorum ama sen banyoda üstünü başını temizlerken, çay hazırlayabilirim.” Eli ni, Viola’nın yanağına doğru uzatır ama dokunmadan geri çeker. “Acıyor mu?”

Yarasını yoklayan Viola, “Biraz,” diye yanıtlar.

“Dur, bekle. Bir yerlerde antiseptik olmalı.”

Tuval ve çerçeveleri bir kenara çeker ve aralarında ilkyardım kutusunu bulur.

Alkole batırılmış pamukla Viola’nın yanına gelir; “İzinle...” der. “Canın biraz yanacak ama gerekli.”

“Alıştım. Rahibe Giustina’ya göre yamalıbohçadan betermişim.”

“Rahibe Giustina akraban mı?”

Viola yanıtlamaz. Bay Nano, “Cesur kızsın. Küçükken, bir yerimi çizsem, avazım çıktığı kadar bağırırdım,” diye konuşmayı sürdürür.

“Olduğumdan daha çirkin olamam ki.”

Bay Nano durur, gözlerini kısıp, başını yana eğerek şöyle bir bakar.

“Böyle mi düşünüyorsun? Şunun yüzünden mi?”

Viola ağzına dokunur.

“Gökkuşığı Evi’nde bana tavşan deyip taklidimi yapıyorlar. Annem de benden utaniyor. Annem bir tek ağabeyimi sever. O yüzden beni görmeye gelmiyor.”

“Gökkuşığı Evi mi?”

“Otel gibi bir yer. Annem, yurtdışı seyahatine git-
tiğinde beni oraya bırakıyor. Çok önemli bir işi var.”

“Anlıyorum, benim babam da büyük bir banker-
di. Her neyse, çirkin değilsin ve çok güzel saçların
var. Bunu biliyorsun, değil mi?”

“Nicola, saçlarımı bir periden çaldığımı söylü-
yor.”

“Gözlerin de çok güzel. Onların resmini yapmak
isterim.”

“Ben istemem. Elmas’ın resmini istiyorum. Söz
verdin.”

“Evet, unutmuşum! İyi, o zaman onun resmin-
den başlayabiliriz. Eskizini yaptığını söylemiştin, de-
ğil mi?”

Viola şatolu resim defterini uzatır.

“Birinci sayfada.”

“İlginç,” diye yorum yapar Bay Nano, “böyle gü-
len köpek hiç görmemiştim.”

“Yemek götürdüğümde böyle gülerdi.”

“Doğru. Bizim de bir seter türü köpeğimiz vardı,
dişi. Babam, operayı çok sevdiği için, adı Arya’ydı.
Gördüğüm en uysal, en komik köpekti, sık sık gü-
lerdi. Evet, hatırlıyorum...”

“Sonra?”

“Sonra ne?” Bay Nano’nun içi titrer. “Sarnıcın
yakınlarında bir yerlerde gömülü. Hadi git temizlen,
ben de çizmeye başlayayım.”

Viola geri geldiğinde, yaşlı adam büyük boy resim kâğıdına, arka ayakları üzerine oturmuş, başı havaya kalkık, dişleri gözüken bir köpek çizmişti.

Viola'ya, "Olmuş mu?" diye sorar.

Viola dikkatlice inceler; "Dudağı biraz daha havada," diye uyarır.

Bay Nano çizimi düzeltir.

"Çok iyi resim çiziyorsun. Elmas tam da böyleydi."

"Sen de iyisin, defterine baktım. Niye hep şato?"

"Hoşuma gidiyor," diye yanıtlar Viola. "Hem sonra, öyle bir yerde oturuyorum."

Bay Nano bakar ve Viola kıpkırmızı olur.

"Biz de bir şatoda yaşıyorduk," der Viola'ya. "Çok küçüktüm ama hatırlıyorum."

"Niye buraya geldiniz?" diye sorar Viola, böyle eski ve bakımsız bir ev için şatoyu bırakıp gelmenin anlamsız olduğunu düşünmüştür.

"Uzun ve acıklı bir öykü," diye iç çeker ihtiyar.

"Bir kez daha buraya gelsem, anlatır mısınız?"

"Belki..." Bu sırada kâğıdın üstünde, boya ve fırçaları şaşırtıcı bir hızla hareket ettiriyordu; şuraya bir dokunuş, burayı silip yeniden vurgulama, hızlı fırça darbeleri ve portre tamamlanıvermişti.

Viola, "Çok güzel," der. Heyecanına engel ola-

mayarak, kimseyi, Nicola'dan başka kimseyi öpmeyle ilgili tüm kural ve alışkanlıklarını bir yana bırakıp, yaşlı adamın yanağına bir öpücük kondurur.

Adam kızarır; kocaman gözyaşları yanaklarından aşağıya süzülürken, "Bu kadar ufak bir şey için, küçük kız..." diye kekeler.

"Niye ağlıyorsun? Ağabeyim, 'Erkekler asla ağlamalı,' der."

"Ama yaşlılar ağlar. Yaşlılar bebek gibidir, hiç kimseden ve hiçbir şey için utanmazlar. Ne istiyorlarsa, ne hissediyorlarsa onu yaparlar. Aklıma birisi geldiği için ağlıyorum. Adı Venerina'ydı ve seninki gibi sarı saçları vardı."

"Benden daha mı güzeldi?"

Bay Nano gülümser ve yanıt vermez.

"Kimdi?"

"Ablam."

"Bu kadar iyi resim çiziyorsun da, niye hiç köpeğinin resmini yapmadın?"

Yaşlı adam masadan kalkar, resmi özenle rulo yapıp eski bir gazete sayfasına sarar, Viola'ya uzatır.

"Gel benimle, mahzene inelim, sana bir şey göstermek istiyorum."

Raftan bir mum alır, yakar.

"Yıllar önce elektrik vardı, sonra telleri kestiler, o zamandan bu yana kimse tamir etmedi."

Yaşlı adam kapıyı açar, daha iyi aydınlatması için

mumu havaya kaldırarak Viola'yı geçirir; mahzen, titreşen gölgelerle dolar.

“Buraya oynamaya geldik, özellikle de saklamabaç oynardık. İçeri yalnız girmeye korkardım, Venerina'dan benimle gelmesini isterdim. Venerina çok iyi kalpliydi, hep beni korurdu. Şu duvardaki lekeyi görüyor musun? Korkularımın nedeniydi, özellikle de maymuna ya da gergedana benzettiğim zamanlar. Ağlayarak kaçırdım da, Venerina beni avuturdu.”

Konuşurken rafa yaklaşır, kâğıda sarılı büyük bir paketi alır, açar ve çerçeveli bir resim çıkarır.

“İşte Arya bu, birkaç yıl önce çizdim, harika bir köpekti.”

Viola resme şöyle bir göz atar ve yüzünü buruşturur; Elmas'tan *daba barika* bir köpeğin olabileceğini kabul edemezdi. Bu arada dikkatini, paketin içinde kalan, mavi kâğıda sarılı başka bir şey çeker.

“Elleme!”

Çok geçti. Viola'nın elleri hızlıydı; çoktan mavi kâğıdı açmış, paketin içindeki resimler ortaya çıkmıştı.

“Bunlar kim?”

Küf nefes nefese, “Tobia, gel çabuk!” der.

Yarasa, yediği sinekleri hazmetmek için asıldığı kirişi bırakır.

“Pommaroy’lar geri geldi! Küçük Nano’ya bak, o işte! Ve saçı örgülü Venerina! Muzip Aristo ve öteki de Giusy! Ah Tobia, o yaşlı beyin, benim küçük Nano’m olamayacağını söylemişim sana!”

Tobia, oraya bırakılmış resimlerin üzerinde birkaç keşif uçuşu yapar ve Küf’ün haklı olduğunu kabul eder; yaşlı bey, resimleri yapılmış çocukların hiçbirine benzememektedir.

“Senin dediğin gibi olmalı Küf, ama neden ağlıyorsun?”

“Mutluluktan ağlıyorum.”

“Küf, çocuklar mutlu olduklarında gülüyor da, lekeler ağlıyor mu?”

“Bilmiyorum Tobia, ilk kez başıma geliyor. İyi de, ağladığımı nasıl oldu da fark ettin?”

“Damla damla akıyorsun, Küf. Adı Çılgın olan kız yine gelecek mi?”

“Sanmam, terbiyesizce davrandı ve yaşlı bey ona kızdı.”

“Ama o yaşlı beye kızmadıysa, geri gelebilir, değil mi?”

“Sana kaç kez bana zor sorular sormamanı söyledim. Kaldı ki, adı Çılgın değil Tobia, adı Viola.”

Prensesler İstedikleri Zaman Dışarı Çıkabilirler

Viola yalnız kızgın değildi, aynı zamanda gururu da kırılmıştı! Bugüne kadar kimse ona böyle davranmamıştı!

Ah, o kör gözlü moruk! Önce 'saçların adeta...', 'gözlerin falan filan' demiş, sonra da kolundan tutup, bir hırsızmış gibi, evinden kovmuştu! Öyle sıkı tutup atmıştı ki dışarıya, tuttuğu yer hâlâ ağrıyordu! Hem de ne için? İzin almadan, o paketten, resim kartonlarını çıkardığı için. Mahzene, köpeğinin tablosunu göstermek için kendisi indirmemiş miydi? Kaldı ki, Elmas'ın yanında o köpek... Adı da köpek adı gibi değildi zaten: Arya. Hayatında hiç böyle bir isim duymamıştı. O delinin köpeğiyle hiç işi olmazdı. Dua etsin, yanında Nicola yoktu. Olsaydı, gününü görürdü o ihtiyar!

Viola köpürdükçe köpürüyor, Bay Nano'ya nasıl misilleme yapacağını, nasıl gözdağı vereceğini çemkiriyordu. Yine de o ihtiyarda içini acıtan, ona Elmas'ı hatırlatan bir şeyler vardı; belki o darmadağınık beyaz saçları ve bıyıkları, belki de o kirli ve buruşuk gömleği... Sanki onda da bir şeyler aksıyor gibiydi; bacağı değilse de sanki kafasında bir yerlerde, bir şey. Sanki bir şeye ihtiyaç duyuyor, bir şeyleri eksik kalıyor gibiydi. Viola bunu açıklayamıyordu ve bu, daha da sinirlenmesine neden oluyordu. Kıza kıza, fokurdaya fokurdaya, farkında olmadan Büyük Gökkuşuğu Evi'ne varmıştı.

Bahçe kapası kapalıydı, görünürde kimse yoktu. Bahçe duvarını aşar ve daha önceki yöntemle, cezasının bitmesini bekliyormuş numarası yapacağı çamaşırhaneye ulaşır.

Çamaşırhanede, Rahibe Giustina'nın dediği gibi, yanlışlarının üstünde durması gerekirken, evden kaçışının sonuçlarını, o meşhur resmi, Melli'nin verdiği sözü düşünür. Kendinden öyle hoşnuttur ki, sonunda iş, Bay Nano'nun kabalıklarını affetmeye kadar varır ve en sevdiği şeye, hayal dünyasına dalar. Prenses Viola'nın, köpeği Elmas ve saray halkı eşliğinde, şatolarından birini ziyaret etmesiyle ilgili olan düşüncedir. Resim defterini açar, dikkatle sayfalarını

çevirir; sonunda, altın renkli, hilal biçimli bir kayıkla ulaşılan, göl kenarındaki şatoyu seçer. Kayık çok küçük olduğundan saray halkını kıyıda bırakır, yalnızca Elmas'ı ve kürekleri çekecek olan kayıkçıyı yanına alır. Tam, kayıkçının giysisinin nasıl olacağını düşünürken, kapı açılır ve Rahibe Giustina görünür.

Rahibe, "Viola, hâlâ burda mısın?" der. "Kargaşada seni unutmuşum."

Viola, gülümsediğini göstermemek için, başını öne eğer.

"Yerinden kalkmadın mı, dışarı çıkma ihtiyacı hissetmedin mi?"

Rahibe Giustina'nın sesinde şaşkınlığının izleri vardı.

"Hayır," der, "resim yapıyordum."

"Yaa!"

Rahibe Giustina, farenin deliğinden çıkmasını bekleyen kedi gibi bakıyordu.

Viola, "Bir de düşündüm," der.

"Anladım. Burda düşünerek ve resim yaparak bekledin yani..."

Rahibe Giustina birkaç adım atar, Viola'nın dizlerinin üstünde duran resim defterini alır, yavaşça sayfalarını çevirir.

"Ressam oldun sayılır. Boya kalemlerin nerde?"

"Kalemlerim mi!?"

"Boyaların, kalemlerin..." Şimdi sesinde, sabırsız-

lık sezinleniyordu. “Nerdeler? Neyle resim çizdin?”

“Odama götürdüm.”

Rahibe Giustina resim defterini sertçe kapatır.

“Bana bak Viola!” diye bağırır. Viola, başını aşığıda tutmaya devam edince, çenesinden hızla yukarıya kaldırır. Eli, ahşap gibi sertti. “Yarım saat önce, bahçe duvarlarından atlayarak içeri girdiğini görenler var. Nerdeydin?”

Viola gözlerini yumar, kulaklarını tıkar. Annesi de böyle yapardı ama Viola hiç ağzını açmazdı. Annesi saçlarını çekerdi, Rahibe Giustina’ysa, bağırırsa da saçlarını okşuyordu.

“Yaptığın şey çok tehlikeli, farkında mısın? Nerde olduğunu söylemelisin, çünkü senin sorumluluğun bizde. Neden böyle bir şey yaptın?”

Bir seferinde annesi, kaçmaması için, bileğine sardığı bir iple onu masaya bağlamıştı da, Nicola kurtarmıştı.

“Bizimle birlikte olmaktan mutlu değil misin? Gitmek mi istiyorsun?”

“Şatoların açılır kapanır köprüleri vardır ve prensesler şatodan çıkabilir, istedikleri zaman çıkıp, istedikleri zaman geri gelebilirler.”

“Birisiyle karşılaştın mı?”

“Çıktığımı kim söyledi?”

Rahibe Giustina’nın sesi bir kez daha değişmişti, ağzında kum varmış gibi gıcırdıyordu.

“Viola, burda soruları ben soruyorum. Son kez soruyorum, çıktın mı çıkmadın mı?”

Viola gözlerini ardına kadar açıp rahibeye bakar. Nicola, “Zorda kaldığında, ilk sen saldır,” derdi.

“Hayır. Her kim söylediye, alçağın teki.”

Rahibe iç çeker. “Peki. Söylediğinin doğru olup olmadığını araştıracağım ve bu konuyu Doktor Chiodi’yle konuşacağım. Akşam yemeğine kadar burdasın ve bir hafta boyunca, akşamüstü bahçeye çıkmayacaksın. Ama benimle konuşmak istersen... ne zaman istersen...”

“Resim defterimi ver.”

“Defterin mi?” Rahibe Giustina hâlâ elinde duran resim defterine bakar. “Hayır, akıllandığında geri vereceğim,” der ve dışarı çıkar.

Rahibe Giustina, arkadaşımıymış gibi davranıyordu ama öyle değildi; Viola’nın arkadaşı yoktu.

Ayağa kalkar ve çamaşır sepetine sakladığı, Elmas’ın resmini alıp açar, uzun uzadıya, sessizce seyreder. İhtiyar iyi iş çıkarmıştı; Elmas canlıymış gibi duruyordu; sanki orada onun yanındaydı. Viola, kendini öyle rahatlamış hisseder ki, cezayı unuttur ve Prenses Viola’nın göl üstündeki şatoyu ziyaretini düşünmeye devam eder.

Şatonun adı “Konuşkan Alabalık”tı. Prenses, yanında Elmas’la tahtına oturmuş, saray halkının, bağlılığını sunmak için huzuruna çıkmasını bekliyordu.

Gökkuşığı Evi'ndeki bütün çocuklar, öğretmenler, aşçı kadın, hatta Rahibe Giustina bile gelmişti. Rahibe, Viola'nın önünde diz çöker ve herkesin duyacağı biçimde, yüksek sesle, 'Şatoların açılır kapanır köprüleri vardır ve prensesler şatodan çıkabilir, istedikleri zaman çıkıp, istedikleri zaman geri gelebilirler,' diyerek özür diler.

Şato Fikri Nereden Gelir?

Ertesi gün, Viola için kara bir gün olur. Okulda Melli'yi her yerde arar ama yalakayı bulamaz. Belli ki, yeminini tutamayacağı için saklanıyordu; belli ki, güvenilmez nankörün tekiydi ve Viola'nın Melli'ye bunu ilk fırsatta ödeteceği açıktı. Bu arada Melli hâlâ ortalarda görünmüyor, kimse de onun hakkında bir şey bilmiyordu. Sanki buharlaşıp havaya karışmıştı kız!

İkinci sınıftaki yalakalardan birine, "Sizin sınıfta değil mi?" diye sorar Viola. "Bir kez senin yanında görmüştüm!"

Oğlan, "Bizim sınıfta Melli diye biri yok," der, kendinden emin. "Orana ne yaptın?"

"Orası neresi?" Viola dudağına dokunur. "Kendi işine bak," der, oğlanı itip yoluna devam eder.

Aslında çocuk haklıydı. Viola'nın bekleyecek sabrı, biraz da kibarlığı olsaydı, o sınıfta, aile içinde Melli diye çağrılan, ama okulda Melinda Rodriguez adıyla bilinen biri olduğunu öğrenebilecekti. Bilemeyeceği ise, zavallı Melli'nin kimseye ihanet etmediği, yüksek ateşle yataktan kalkamadığı ve de Bella'nın, Ursus'u geri vermesi için Melli'yi sıkıştırmasıyla, zavallı köpeğin bir kez daha küçük sahibesinin pençesine düştüğüydü.

Viola için daha beteri, öğleden sonra gerçekleşir. Rahibe Giustina, "Bahçe yok," dediğinden, Viola öğle yemeğinden sonra odaya çıkar. Pencereden, oynayanlara bakmak, cezasını bahçedekilere gösterip onları sevindirmek, olacak şey değildi; deftersiz resim de yapamazdı...

Viola kendini yatağa atar. Yeni bir şato hayal etmeye çalışır ama önünde resim defteri sayfası ya da boya kalemleri olmadan, aklına bir şey gelmez. Can sıkıntısının yaklaşmakta olduğunu sezince, yataktan fırlar.

Viola, can sıkıntısından nefret ederdi. Can sıkıntısıyla ilk kez, beş yaşında, suçüçeğine yakalandığında tanışmıştı. Bir ay boyunca anaokuluna gidememiş, annesi de onu, yanında işe götürmüştü. Merdiven silerken ya da işyerlerini temizlerken, Viola'yı basamaklara veya bir sandalyeye oturtuyor, yerinden kalkmamasını ve temizlik bitinceye kadar onu bek-

lemesini söylüyordu. Viola bir sürü kapının açıldığı koridorları ve kat kat basamakların olduğu merdivenleri hatırlıyordu. Gözünün gördüklerini sayıyor, bitince bir daha sayıyordu, bir kez, iki kez, üç kez; işte can sıkıntısıyla ilk o zaman tanışmıştı. Bir gün basamakta otururken, sayabileceği her şeyi saymışken, merdivenlerin aşağısından yukarıya doğru yükselen gri bir duman görmüş ve yavaş yavaş bütün renkleri örtmesine tanık olmuştu. Çevrede, annesi dahil her şey griye bürünmüştü.

Hayatında ilk kez korkmuş ve ağlamaya başlamıştı. Annesi, “Ne oldu?” diye sormuş, o da anlatmıştı. Annesi, sersem olduğunu söylemiş ama ertesi gün ona, renkli kalemlerle bir resim defteri almış; “Aptalca şeyler düşüneceğine, resim çiz,” demişti.

Viola resme, annesinin temizlik yaptığı evleri, işyerlerini çizmekle adım atmış, bir süre sonra, hepsinin birbirine benzediğini ve birbirinden zevksiz olduğunu fark etmişti. O zaman binaları değiştirmeye karar vermiş, birine rengârenk bacalar, bir diğerrinin çatısına çiçek ve ağaç çizmişti. Sonra, pencere önlerine asılmış çamaşırlar, balonlar ve bayraklar eklemişti. Binaları küçültmüş, büyütmüş ama çizmeye devam etmişti; binalar bina olmaktan ne kadar uzaklaşmışsa o kadar başka şeye dönüşmüşlerdi. Böylece Viola yedi yaşına gelinceye kadar evler ve işyerleri aşama aşama şatolara dönüşmüş, o da Prenses Vio-

la olup, bir o şatoda, bir bu şatoda, Prens Elmas'ıyla oturmaya başlamıştı.

Can sıkıntısı yok olmuş ve o kadar uzun süre geri gelmemişti ki, Viola öyle bir şeyin varlığını unutmuştu. Ama o günün öğleden sonrasında Viola, odada yavaş yavaş solmakta olan renklerden, pencereden görünen gökyüzünün hastalanıyormuş gibi canlılığını yitirmesinden, can sıkıntısının geri gelmekte olduğunu hissetmişti. O zaman, Elmas'ın resmini alıp yatağa uzanmaya ve onunla birlikte atılacağı yepyeni bir serüveni düşlemeye karar vermişti.

Ancak, küçük dolabının içinde, kazak ve pijamalarının altına baktığında, resmi bulamaz. Diğerlerinin dolaplarında ya da yatak altlarında da bulamaz; birisi sırf kötülük olsun diye resmi almış, belki de çoktan yırtıp çöpe atmıştı. Düşündükçe, buna daha da inanıyor, hatta kimin yaptığından neredeyse emin bile oluyordu. Cezasını umursamadan, çocukların oyunlarının sonuna geldiği, Rahibe Giustina'nın da öğretmenlerden biriyle konuştuğu bahçeye yönelir.

"Rahibe Giustina, bir şeyimi çalmışlar," diye bağıır.

Rahibe Giustina ters ters bakar.

"Odanda olman gerekmiyor muydu? Aşağıya inmene kim izin verdi?"

Oscar ve Noemi'yi göstererek, "Şunlar bir şeyimi çaldılar," diye tekrarlar.

Rahibe Giustina, “Neyini?” diye sorar.

Viola, bir ayağını yere vura vura, “Bir şeyimi!!!” diye diretir. Tehditkârca salladığı parmağıyla suçluları göstererek, “Onlar biliyor!” der.

“Hiç de bile! Yalancı! Onun hiçbir şeyini almadık biz!” diye saldırıya geçen Oscar’ı, eğitmen zor zapteder.

Noemi suratını ekşiterek, “Doğru, hiçbir şeyini çalmadık, intikam almak için yalan söylüyor,” diye ekler. “Kıskancın teki çünkü,” diye de vurgular.

“Aptal, işgüzar!”

Noemi ağlamaya başlayarak Rahibe Giustina’ya sokulur.

“Yalaka!”

“Viola, nasıl böyle konuşursun? Hem de benim yanımda!”

Rahibe Giustina, Viola’yı kolundan tuttuğu gibi çalışma odasına doğru sürükler. Uzaklaşırken, Viola arkasından, çocukların gülüşmelerine karışan, “Tavşan! Tavşan!” diye koro halinde dalga geçmelerini duyar.

Odaya girer girmez Rahibe Giustina, “Otur!” diye buyurur. Kendi de çalışma masasına oturur, Viola’nın şimdiye kadar hiç görmediği sertlikte, bir dakika boyunca ona bakar. Sonra çekmecelerden birini açar ve gazeteye sardığı ruloyu çıkarır.

Ruloyu açarken, “Bunu mu arıyordun?” diye so-

rar. Ve işte, sarkmış dili, kalkık dudağıyla gülen Elmas. “Bunu sana kim verdi?”

“Benim o, bana geri ver.”

“Sana bir soru sordum, nerden aldın? Kim verdi?”

“Benim, ben çizdim.”

“Bu imza ne?” Resmin altında, pek okunaklı olmayan bir imza vardı. Rahibe, Viola'ya yaklaşıp, elini başına koyar ve ses tonunu değiştirir. “Viola, dışarı çıktığında biriyle karışlaştın mı, bana söylemelisin, çok önemli. Bu resimle seni kandıran, kötü amaçlı biri olabilir... Tehlikeli olabilir...”

Rahibe Giustina kendini uyanık sanıyordu, anlayışlıyı oynuyordu ama Viola bu oyuna gelmeyecekti. Nicola ona öğretmişti: “Dikkat, sana yalalaklık yapan biri varsa, kazıklanmaya hazır ol!”

“Ben dışarı çıkmadım, bu resmi de ben yaptım. Benden çaldın, geri ver.”

Rahibenin yanakları kızarmaya başlar.

“Ben hiçbir şey çalmadım Viola, görevimi yaptım, yalan söyleyen sensin. Biz sana yardım etmek istiyoruz ama sen hiç destek olmuyorsun.”

“Ben *hafta sonu anne babası* istiyorum, ben de diğerleri gibi olmak istiyorum.”

Rahibe Giustina iç çeker, yerinden kalkar ve, “Seninle nasıl baş edeceğiz? Bu konuyu doktor hanımla konuşacağım.”

Resim Viola'nın elinde olduğundan, hızla çekip alır. Kâğıt, tam da Elmas'ın burnunun oradan ikiye ayrılır; Elmas'ın ağzı yırtılmıştır ve artık gülmemektedir.

Rahibe Giustina, "Üzgünüm," der, "doğruyu söyleyinceye kadar bu bende kalacak."

İşte o an Viola, Büyük Gökkuşığı Evi'nden kaçmaya karar verir.

Ben Tavşandudağım

“Küf, gördün mü? Çılgın kız geri geldi ve yaşlı bey onu kovmadı. Demek ki, artık yaşlı bey ona kızgınlık duymuyor, değil mi Küf?”

“Nerden bileyim? Ben hep bu duvara yapışığım... Kanatlarım olsa, burda durup saçma sapan sorular soruyor olmazdım, emin ol! Kırlangıç kanatlarından söz etmiyorum, seninki gibiler bile beni mutlu ederdi, Tobia.”

“Bugün hiç de kibar değilsin, Küf.”

“Korkunç bir gece geçirdim. Pommaroy'lardan başka şey düşünemez oldum. Tam geri dönmüşlerdi ki, yaşlı adam alıp götürdü. Kötünün teki o!”

“Kötü, iyi değil anlamına mı geliyor? Ben yaşlı adamı sevdim, niye ona kötü diyorsun? Kaldı ki, Çılgın'a da çok kibar davrandı, öyle değil mi?”

“Doğru, Tobia. Aslında, doğrusunu söylemek gerekirse, gereğinden fazla iyi davrandı. Baksana, kız buranın altını üstüne getirdi!”

“Ama burası karanlıktı, o da yarasa değil ki, küçük bir kız. Kanatları bile yok. Kanatları olsaydı, istediği zaman pencereden girip çıkardı; yarasa olsaydı, oraya buraya çarpmaz, rafları ve üstündekileri devirmezdi. Ben böyle şeyler yapmam.”

“Bu kadar da havalı olma Tobia, bana kendimi iyice yetersiz hissettirdin. Neden o kızı savunuyorsun anlamadım. Sence, tanımadığın birinin evine girmenin yolu bu mu? Pommaroy’lar, saklambaç oynadıkları zamanların dışında hiç böyle yapmazlardı. O kız, yabaninin teki!”

“Yabani mi dedin? O zaman artık adı Çılgın değil, öyle mi Küf? Ona ne demem gerekir?”

“Viola demen gerekir! Kaç defa söyleyeceğim, Tobia?”

Viola, gecenin bir yarısı, burnuna gelen iştah açıcı bir kokuyla uyanır, yatağında doğrulur, gözlerini açmadan gerinir ve yan yatakta yatan Tania’nın, her sabah yaptığı gibi, dört kez, kedi miyavlamasına benzeyen esnemesini bekler. Ama esneme sesi gelmez. O zaman, cumartesi olduğunu, Tania’nın, hafta sonu ailesini ziyarete gittiğini hatırlar ve o lezzetli kokuyu

rüyasında gördüğünü düşünür. Ancak koku devam ediyor, midesi uyarılıyordu ve Viola gözlerini açmaya karar verir.

Tanımadığı, yarı karanlık bir odada, onun olmayan bir yatakta, hatta bir kanepede bulur kendini. O zaman hatırlar: Hayalet'in evindedir.

Viola, herkes uykuya çekildiğinde, Büyük Gökkuşağı Evi'nden kaçmıştı. Herkes dediği o, Rahibe Giustina, Timothy ve hasta olan Rachel'di; diğerleri dışarıda, pazar günü ailelerinin yanındaydı. Aslında niyeti, geceyi mahzende geçirmektir ama pencereden içeri süzülüp aşağıya atladığında bir şeyler devrilmiş, büyük bir gürültü kopmuş, yaşlı adam elinde mumla çıkagelmişti. 'Burda ne arıyorsun?' diye sormak ve kızmak yerine, "Burda uyuyamazsın, tehlikeli, her an gelebilirler," demişti.

Hali olsa, "ne diyorsun" gibilerinden birkaç soru sorardı ama Viola öyle yorgundu ki, tek söz etmeden adamı izlemişti. İhtiyar, onu üst kata, çalışma odasına götürmüştü, kanepenin üstüne yatak hazırlamış; Viola da, uzanır uzanmaz uykuya dalmıştı.

Şimdi uyanmıştı. Aralık bir kapıdan ışık sızıyor, o nefis koku dışarı süzülüyordu. Viola ayağa kalkar ve soluğu mutfakta alır.

Yaşlı Nano, ocağın önünde gidip geliyordu. Viola'yı görünce, sanki onu bekliyormuş gibi, şöyle bir bakar ve tavada yaptığı işine döner. "Elmalı Lokma.

Gece uyukum kaçtığında kızartırım hep.”

Viola esnerken, “Saat kaç?” diye sorar.

“Sanırım dört. Epeydir uyuyorsun, küçük kız.”

Viola, hayatı boyunca hiç bu kadar erken kalkmadığını, hiç bu kadar az uyumadığını düşünür. Yaşlı adam biraz kafayı sıyırmış olmalıydı ama tavadan harika bir koku yayılıyordu.

“Bana eşlik etmek ister misin?”

“Evet.”

Bay Nano, masaya beyaz bir örtü yayar, üstüne kenarları altın yaldızlı tabakları, gümüş çatal bıçakları yerleştirir, elindeki servis tabağını masaya koyar. Her zamanki gibi, üstü boya içindeki beyaz gömleğini giymişti; çalı gibi kaşları ve darmadağın saçlarıyla, gözleri daha da yorgun görünüyordu.

“Mahzeni altüst etmek istememiştim ama karanlıktı ve bir şeyleri devirdim...”

Yaşlı adam, dumanı tüten fincanlarla masaya gelir. “Hiç önemli değil. Odayı düzenliyorum. Boya ve cilaların durduğu rafı mahzene indirmiştim... Biraz toparlandı, hiç yoktan iyidir, değil mi? İçsene, sütlü çikolata, küçükken çok içerdim. Uyandığımda sütlü çikolata içmeyi severdim, sen de sever misin?”

Viola ses çıkarmaz.

“Çok güzel!”

Bay Nano, içi sıcak lokmalarla dolu tabağı gösterir.

“Yesene.” Sonra birdenbire, “Adın ne demiştin?” diye sorar.

“Viola.”

“Doğru ya... Neden geri döndün?”

“Bir tane daha Elmas resmi istiyorum. Köpeğim, hatırlıyor musun?”

Adam “evet” anlamında başını sallar. Zorlukla yerinden kalkar, resim çantasının içinden bir kâğıt ve boya kalem kutusunu alıp çalışmaya girişir.

“Renkli lütfen, daha önceki gibi.”

Viola, hayranlıkla, adamın çizen ellerini izliyordu; fincanı masaya koyarken titreyen eller, kâğıdın üstünde hızla ve kararlılıkla hareket ediyordu.

“Beni, onun yanında çizebilir misin?”

Bay Nano sessizce, bir dakika kadar Viola’ya bakar ve yeniden çizmeye koyulur.

“Dün niye o kadar sinirlendin?”

Yaşlı adam omuz silker.

“Bilmem, bazen oluyor öyle. Sanırım, burayla ilgili bir şey,” diyerek başını gösterir. “Okula gitmiyor musun?”

“Bugün okul yok.”

“Şatoların nerde?”

“Resim defterimi evde bıraktım. Senin için bir tane çizmemi ister misin?”

Adam, resim çantasından bir kâğıt alır, konuşmadan Viola’ya uzatır. Bir süre, mutfak masasının üs-

tünde, boş tabaklarla fincanlar arasında, birlikte sessizce resim yaparlar.

Sonra Viola, "Hiçbir şey doğru değil," der.

Nano kıza bakar.

"Sana anlattığım hiçbir şey doğru değil. Bir tek Elmas doğru, ama o da öldü. Araba ezdi."

Bay Nano, çizmeye devam eder; şaşırmış ya da ilgileniyormuş gibi görünmez.

"Soru sormayacak mısın? Kızmayacak mısın?"

"Neden kızayım?"

"Çünkü sana bir sürü yalan söyledim."

"Herkes söyler."

"Sen de mi? Şatoda oturmuyor muydun?"

Bay Nano boşluğa bakar ve uzun bir süre öyle kalır.

"Oturuyor muydun, oturmuyor muydun?"

"Çok uzun yıllar önceydi, sonra buraya geldik."

"Nasıldı peki?"

"Şato mu? Hatırlamıyorum, dört yaşındaydım."

Aniden masadan kalkar, çizdiği kâğıdı Viola'ya uzatır.

"İşte resmin. Şimdi gidebilirsin."

Viola şaşkın şaşkın bakar.

"İyi de, gece gece nereye giderim şimdi?" Sonra resme bakar ve sinirlenmeye başlar. "Bu Elmas değil, o yalaka kızın salak köpeği! Yalancının tekisin, ben böyle güzel değilim! Ben tavşandudağım."

Nano'nun Öyküsü

Yaşlı adam, “Bağırma,” der. “Haklı olmak için, sesini yükseltmek yeterli mi sanıyorsun?”

Viola yanıt vermez.

“Onlar da hep bağıyor ama haklı değiller. Çizmeleriyle kapıları tekmeliyorlar, *bam bam bam...* Kafamda çınıyor...” der, yüzünü buruşturup kulaklarını işaret eder. “Gece uykumdan uyandırıyorlar, bir daha uyuyamıyorum, kalkıp lokma kızartıyorum. Kimi zaman yiyorum, kimi zaman da kuşlara hediye ediyorum.”

Viola, “Hayaletler mi?” diye sorar. “Yoksa canavarlar mı?”

Nano, “Hayalet biziz,” der, “onlar canavar.”

Viola, adamın ne dediğini anlamıyordu. O hayalet değildi, bundan emindi. Kaldı ki, o evde canavar-

dan eser yoktu. Canavar benzeri şeyleri mahzende görmüştü, onlar da yarasa ve şişko kızın köpeğiydi.

Yaşlı adam, sanki düşüncesini okuyormuş gibi aniden, “Mahzene biraz yiyecek taşımama yardım eder misin?” diye sorar.

“Bana gitmemi söylemiştin ama.”

“Söylediklerime kulak asma,” der. Başına dokunur. “Hepsi onun suçu.”

Viola oflar.

“Uykum var, uyumak istiyorum.”

Nano yalvararak, “Onları orda bırakamam, güvenli bir yere götürmeliyim,” der. Masadan, Viola’nın durduğu yere doğru uzanır ve sesini alçaltıp, “Geri gelebilirler, anlıyor musun?” diye fısıldar.

Zaman zaman, kan oturmuş gözlerini kısarak dik dik bakmaktadır. Viola, deli olduğunu düşünür ve birden korkmaya başlar.

“Tamam, ama çabuk olalım.”

Gece de olsa, artık kaçmak istiyordu. Şimdi Gökkuşağı Evi’ndeki yatağında olmak, kâbus gördüğünde açtığı gibi, komodinin üstündeki lambayı açmak ve yanında yatan Tania’ya bakmak istiyordu.

“Ama sonra gideceğim,” diye ekler.

Nano bir şey demez, çekmecedен bir mum ve bir kutu kibrit alır; başıyla, onu izlemesini işaret eder.

Örümcek ağlarıyla dolu, eşya yığılmış bir odaya girerler. Köşede, üstünde hâlâ isim etiketi duran bir

bavul ve açık renkli bir valizin dışında hiçbir şeye el sürülmemiştir.

Yaşlı adam, “Annemle babamın odası,” der.

Bavulun sapının birini tutar, diğerini tutması için Viola’ya işaret eder. “Mahzene götürmemiz gerek, yapacak başka şey yok.”

Bavul ağırdı ama çekerek, iterek, merdivenlerden aşağıya, mahzene kadar götürmeyi başarırlar. Kapıda Nano mumu yakar ancak tam rafa koyacağı sırada tökezler ve elini göğsüne bastırır.

“Bir şey mi oldu?”

İçi samanla doldurulmuş eski bir sandalyeye, ahşaplarını gıcırdatarak, ağır ağır oturur. Göğsünü şişire şişire birkaç kez derin derin nefes alır ve sonunda konuşacak gücü bulur. Ama duyulan, fısıltı gibi, farklı bir sestir ve Viola’yı daha da korkutmuştur.

Yaşlı adam, “Bir bardak su lütfen, mutfaktan,” diye fısıldar. “Haplarım... ortadaki çekmece...”

Göğsü hızla inip kalkıyordu. Viola gözlerini ve kulaklarını kapayıp kaçmak istiyordu ama koşarak mutfağa çıkar, bir bardak su doldurur ve çekmece-den ilaç şişesini alır.

“Bunlar mı?”

Yaşlı adam, “evet” anlamında başını sallar. “İki tane...”

Viola şişeyi açar, hapları alır, adamın ağzına atar ve su içmesine yardım eder. Nano, zorlukla bir yu-

dum su içer, sonra gözlerini yumup sandalyenin arkasına dayanır ve uzun bir süre öyle kalır.

Viola sürekli, 'Artık gitmeliyim,' diye düşünür ama yerinden kımıldayamaz. Bir Şey –Elmas kaldırımda uzanmış yatariken, insanların ondan uzak durmalarını hatırlaması– engel olur ona. Elmas da yaşlı adam gibi nefes almış ve tıpkı onun gibi, yanında kalmasını istemiŐti. Elmas'ın nefesi gitgide zayıflamıştı ama yaşlı Nano aniden gözlerini açmış ve Viola'ya gülümsemişti.

"Teşekkür ederim, kk kızı. Adın ne demiştin?"

"Viola."

"Nerde oturuyorsun?"

"Büyük Gökkuşağı Evi'nde. Ama orası otel değil, annem de temizlik işi yapıyor."

Yaşlı adam, "anladım" gibilerinden başını sallamıŐtı. Rengi normale dönüyordu.

"Hastayım, evime gitmeliyim."

"Burası evin değil mi?"

"Bir zamanlar evimdi... Őimdiyse, dediğim gibi, hayaletler evi."

"Ben hayaletlere inanmam, burda da hiç görmedim."

"Onları kasetlemiŐtim..."

Yaşlı Nano yerinden kalkar, bir gün önce paketi koyduğu rafa yaklaşır, açar ve içinden dört resim kartonu çıkarır. ocuk resimleri çizilmiŐtir. Alır, göğsü-

ne dayar ve zorlukla soluyarak yerine oturur.

“İşte hayaletler. Bu Giusy, bu Aristo, bu da Venerina,” der, titreyen bir sesle. “Birdenbire kayboldular... Bu da ben.”

Sonra, Viola'nın soru sormasına fırsat vermeden, anlatmaya başlar.

“Burda oturmaya başlayalı üç yıl olmuştu. Vatanımızı, soyadımızı terk etmiş, tanınmamak için Pommaroy adını almıştık ama birileri ihbar etmiş. Bir gece geldiler. Kapıya atılan sert tekmeleri ve korkunç bağrışlarını hatırlıyorum. Sıçrayarak uyanmış, ağlamaya başlamıştım. Venerina yatağından kalkmış, bana sarılmıştı; ‘Ağlama Nano, korkma, şaka yapıyorlar,’ demişti. Venerina on üç yaşındaydı ve dadımız gittikten sonra bana annelik yapıyordu. Bana masal okumasa, elimi tutmasa uyumuyordum. O gece de elimden tutmuş, paltomu giydirmiş ve koridora çıkarmıştı. Babam, annem, Giusy ve Aristo'nun yanına gitmiştik. Aristo'nun ateşi vardı, babam onu bir örtüye sarmış, kucağında taşıyordu. ‘Haydi çocuklar, koşun, tünele saklanın,’ demişti babam. Tünel dediği, sarnıca açılan, senin arkadaşının köpeğinin kaçtığı koridor.”

Yaşlı adam konuşmasına ara verir ve elleriyle yüzünü kapatır.

Viola, “Gelenler polis miydi?” diye sorar.

Oturdukları mahallede sık sık olurdu; silahlı gelirler, bazı kapıları bağıarak çalarlar, açılmazsa tekmeyle yıkıp içeri girer ve birilerini alıp götürürlerdi. Hep de erkekleri götürürlerdi.

“Baban suçlu muydu? Ne yapmıştı?”

“Ne mi yaptı?” Yaşlı Nano, anlamamış gibi, başını sallayarak bakıyordu. “Hiç, hiçbir şey yapmamıştı. Kimse bir şey yapmamıştı. Babam bunları söylerken, içlerinden biri gelmiş, tüfeğiyle merdivene doğru itmişti. Babam, Aristo’yu yere yatırıp fısıldayarak bir şeyler söylemişti ama adam tüfeğini kaldırmış, babamı başından vurmuştu. Garip bir ses duyulmuş, babam yere düşmüştü. Annem bağırarak, ona doğru koşmuş ve ayağa kaldırmaya çalışmıştı. Kardeşlerim ağlamaya başlayınca, büyük bir kargaşa çıkmıştı. O sırada Venerina, tünelin küçük kapısını açıp beni içeri itmiş; ‘Koş Nano, beni sarnıcın orda bekle,’ demişti. Ben sarnıca kadar koşmuş, içine saklanmış ve beklemeye başlamıştım. Ama Venerina bir daha gelmedi, diğerleri de.”

Sarı Yıldız

“Yaşlı bey ne dedi, duydun mu Küf? Pommaroy’lar dönmediyse, neden bana, döndüler ama yaşlı bey onları geri götürdü dedin? Kimdi onlar? Dönmedilerse, nereye gittiler?”

“Onlar resimdi Tobia ve yemin ederim ki, onlar Pommaroy Kardeşler’di. Adım gibi eminim, değillerse ben de Küf değilim.”

“Resim, gerçekmiş gibi duran ama sahte olan bir şey mi?”

“Aşağı yukarı öyle bir şey Tobia.”

“Geride sahte çocuklar kaldıysa, gerçek çocuklar nereye gitti?”

“Ben nerden bileyim? Neden böyle zor sorular soruyorsun? Sorularına cevap vermek için odaklanmam gerekiyor, tek bir şeye odaklanınca da daralı-

yorum. Pekâlâ biliyorsun. Daralayım mı istiyorsun?”

“Hayır Küf, özür dilerim. Sanırım yarasa olduğum için böyle oluyor. Sence, bütün yarasalar böyle zor sorular mı sorar? Kırlangıç olsaydım, daha kolay sorular mı sorardım?”

“Çok rica ediyorum, Tobia! Lütfen yaşlı adamın söylediklerini dinle ve biraz sus.”

“Sarnıçta ne kadar kaldığımı bilmiyorum. Ağlıyor, yorgun düşünce uyuyor ama kimseleri çağırmaya cesaret edemiyordum. Sarnıcın dibinde çömelmiş, Venerina'nın gelmesini bekledim, ancak kimsenin gelmeyeceğini anladığımda, dışarı çıkmak zorunda kaldım, çünkü açlıktan ölüyordum. İlk gördüğüm, üstüne sinekler üşüşmüş köpeğim Arya oldu. Dişlerinin arasında, hâlâ bir kumaş parçasını sıkıyordu. Belki ki, gelenlerden birinin bacağına ısırılmış, o da ateş etmişti. Annemi, babamı, kardeşlerimi düşünerek evin kapısına gittim; kapı ardına kadar açıldı, ev yağmalanmış, her şey paramparça edilmişti. Onlardan en ufak iz yoktu. Ondan sonra olanları hatırlamıyorum.”

“Polis değilse, kimdi? Hırsızlar mı?”

“Çok çok daha kötüsü... Naziler'di. Biz de Yahudi'ydik.”

“Yahudiler'i biliyorum, Rahibe Giustina bize onlardan söz etmişti ama Naziler'i tanımıyorum.”

Nano gözlerini yumar ve başını Viola'nın başına yaklaştırır.

“Bana öyle bakma!” der Viola.

“Garip bir ağzın var, çiçeğe benziyor.”

“Yalan söylemeyi bırak! Ağzım iğrenç, herkes dudaklarıma bakıyor.”

“Farklı farklı çiçek vardır, seninki değişik ama yine de çiçek. Ağzın da, hepsi gibi bir ağız işte.”

“İyi görmediğin için böyle söylüyorsun, köstebekten daha betersin.”

Yaşlı adam başını sallar.

“Bizim, giysilerimizin üstüne dikilmiş sarı yıldızlarımız vardı. Herkes, canavarmışız gibi bakardı, oysa biz de diğerleri gibi çocuktuk. Aristo atları ve kurşun askerleri severdi, Venerina piyano çalardı, Giusy'nin bebek koleksiyonu vardı ve saklambaç oynamaya bayılırdı, ben gecedен ve duvardaki şu lekeden korkardım. Çocuktuk ama onlar bizi değil, yalnızca sarı yıldızı görüyordu. Sana da öyle yapıyorlar, yalnızca ağzını görüyorlar.”

“Ben böyle doğdum, ağzımı değiştiremem ama siz sarı yıldızı çıkarabilirdiniz. Niye çıkarmadınız?”

“Korkuyorduk sanırım. Korku, insanı köleleştiriyor.”

Yaşlı adam susar, boğuluyormuş gibi bir ses çıkarır ve gözlerini yumar. Viola, bir komodinin üstüne oturur ve beklemeye başlar. Birkaç dakikadan

fazla, yerinde sabırla oturmaya alışık değildi, ama Nano gözlerini yeniden açıncaya kadar bekler. Bu sırada, duvardaki yeşil küfte korkulacak ne olduğunu soruyordu kendi kendine; yaşlı adam küçükken, ödleğ biri olmalıydı.

“Sarnıçtan çıktuktan sonra nereye gittin? Seni de Gökkuşığı Evi’ne mi yerleştirdiler?”

“Beni uzaklara, bana anne babalık yapan kuzenlerimin yanına gönderdiler.”

“Gerçek baban nasıl biriydi?”

“Uzun boylu ve şıktı, ata bindiğini hatırlıyorum. Bavulda, binici çizmeleri var.”

“Sizinle birlikte mi yaşardı?”

Yaşlı adam başını “hayır” anlamında sallar.

“Çok yoğundu, annem de öyle, biz dadılarla birlikteydik.”

“Zenginler böyle mi oluyor?”

“Buraya geldiğimizde değişmişti, akşamları bize kitap okur, küçük oyuncaklar yapardı. Her şeyini kaybettiğini ama bizi bulduğunu söylerdi.”

“Her şeyini... şatoyu da mı? Nasıldı peki, benim çizdiklerim gibi miydi?”

Nano yanıtlamaz.

“Babam hapiste, yüzünü bile hatırlamıyorum nerdeyse,” der Viola. “Ama Melli hafta sonu beni evlerine davet edeceğini söyledi, böylece benim de annem babam olacak. Davet edinceye kadar inanma-

yacağım ama. Hey, beni duyuyor musun?”

Yaşlı adamın gözleri boşluğa dikilmişti. Viola sarstı, “Bak bana, ben Viola!” der ama adam tanıımıyormuş gibi bakıyordu. Sonra göğsü körük gibi inip kalkmaya ve hızlı hızlı solumaya başlar.

“Kendini kötü mü hissediyorsun?.. Cevap ver. Bak, çekip giderim yoksa!”

Böyle diyordu ama yerinden kımlıdayamıyordu. Yine Elmas ve yattığı yerde, arkasında gitgide büyüyen koyu renkli leke gözünün önüne gelmişti. Lekeyi görünce, biri onu uzaklaştırıncaya kadar ağlamış ve bağırmıştı. Şimdi de ağlıyordu ama o sırada Nano'nun göğsü inip kalkmaya devam ediyor, arada boğazından ıslığa benzer bir ses geliyordu. Bir süre sonra da ses çıkmaz oldu.

Viola ne yapacağını bilemediğinden, ilaçları ve bir bardak suyu alıp, dişlerinin arasından içeri sokmaya çalışıyordu. Ama yaşlı adamın ağzı kilitlenmişti ve sular çenesinden boynuna akıyordu.

“İç!” diye bağıır Viola umutsuzca.

Bardağı tutarken, Nano birden elini yakalar ve bütün gücüyle sıkır.

“Venerina, döndün mü?..” der gülümseyerek.

“Ben Venerina değilim, Viola'yım!” diye bağıır korkuyla. Ama yaşlı adam çok daha güçlü sıkmaya devam edince, silkelenerek kurtulur ve kaçmaya başlar.

Dışarıda güneş doğmuştu. Sabah ışığı cesaret verir. Koşa koşa Gökkuşığı Evi'ne gelir, bahçe kapısına ulaştınca, kalan gücüyle, Rahibe Giustina pencereye çıkıncaya kadar bağıır: "Rahibe Giustina, imdat! Rahibe Giustina!"

"Küf, o yaşlı beyi götüren beyler kimdi?"

"Hemşirelerdi, Tobia."

"Hemşireler insanları iyileştirir, değil mi? O halde, yaşlı bey ölmedi! Çılgın kız mı çağırdı onları? O zaman kötü biri olamaz, değil mi Küf?"

"Olmaz, sanırım. Her neyse Tobia, adı Çılgın değil, Viola. Binlerce kez söyledim ya sana."

"Öyleyse, adı Çılgın olan kız, adı Viola olan kızsaa, adı Nano olan yaşlı bey de, adı Nano olan çocuk olabilir, değil mi Küf? Yaşlı bey, Nano isimli çocuksa, diğer Pommaroy Kardeşler nereye gitti? Diğer üçü yani, Küf."

"Gözünü seveyim Tobia! Bu sorularınla, darala darala pula döneceğim! Çok düşünürsem daralacağımı biliyorsun! Bunu mu istiyorsun Tobia?"

"Hayır Küf, ama neden ağlıyorsun?"

"Sanırım haklısın da ondan, küçük Nano'm geri döndü!"

Müdirenin Dostu

Rahibe Giustina, sabahın altısında, Viola'nın bahçe kapısında bağırarak yardım istediğini duyunca, altmış yaşında olduğunu unuttur, Büyük Gökkuşığı Evi'nin müdiresi olduğunu unuttur, hatta hatta rahibe olduğunu unuttur ve üstünde geceliği, ayağında terlikleriyle dışarı fırlar.

“Viola, ne oldu sana?”

O zaman Viola, Rahibe Giustina'yı, bol beyaz bir geceliğin içinde kaybolmuş, rahibe başlığı olmadan, dümdüz kesilmiş gri saçlarıyla gördüğünde, bir an için neden bağırdığını unuttur, soluksuz kalır. Çünkü Rahibe Giustina artık ne bir rahibeye, ne de Büyük Gökkuşığı Evi'nin müdiresine benziyor, bir nineyi ya da yaşlıca bir teyzeyi andırıyordu.

“Ne oldu?” diye yeniden sorar rahibe. “Sana kötülük mü yaptılar?”

Belki o kaygılı ses, belki Rahibe Giustina'nın görünüşü, belki yaşlı Nano'nun düşüncesi ya da Viola'nın çok az uyumuş olması, belki de hepsi bir araya gelince, daha Rahibe sorusunu tamamlayamadan, Viola onun kucağına atılır.

“Her şeyi anlat, sana yardım edebilirim!”

Her şeyi anlatmak on dakika kadar sürer ve hayaletler, köpekler, Naziler ve tablolarla dolu öykü o kadar karışıktır ki, Rahibe Giustina'nın açıkça anladığı tek şey, Nano adında bir yaşlı adamın varlığı, vadinin dibindeki evde oturduğu, ölmek üzere ya da ölmüş olabileceğiydi. Ve Viola'nın, bu gerçek ya da varsayılan ölümden, adamı sarstığı, silkelediği ve kaçtığı için sorumluluk duyduğuydu.

Viola, “Şimdi orda, Elmas gibi, yapayalnız,” diye hıçkırıyordu.

Rahibe Giustina kaygıyla, “Elmas da kim?” diye sorar. Ancak yaşlı adam için kaygısı ağır basar. “Hemen bir ambulans çağırmalıyız,” diye karar verir.

Acil servis çalışanı, “Siz mi buldunuz?” diye sorar.

“Elbette.”

“Adınız lütfen.”

“Giuditta Saccoboni.” Viola şaşkın bakakalır: Rahibenin gerçek ismi bu değildi. “Aşağıdaki köye, ayine gidiyordum, o evden gelen yardım çağrısını duy-

dum. Acele edin, lütfen, her şey için geç kalınmış olabilir.”

Çalışan, “Adresiniz?” diye sorduğunda, Rahibe Giustina telefonu çoktan kapamıştı.

Yalan söyleyişindeki rahatlık karşısında sersemlemiş olan Viola’ya gülümseyerek, “Oldu bitti!” der Giustina. “Göreceksin bak, hemen giderler. Şimdi her şeyi baştan anlat bana, çünkü hiçbir şey anlamadım.”

Viola konuşamıyordu. Akli fikri, mahzende bıraktığı yaşlı adamdaydı. Ancak, ambulansın sirenini duyduğunda anlatmaya başlayabildi.

Anlattığı garip bir öyküydü. Mahzenle, Nano’yla ya da Ursus’la değil de, Viola beş yaşındayken, bir sabah babasının götürülüşüyle ilgili bir öyküydü. Nano’nun babası gibi, ama Naziler tarafından değil, polis tarafından götürülüşüyle başlıyordu. Dışarıda yağmur yağıyordu ve hava soğuktu. Babası başına montunun kapüşonunu geçirmişti. Polis arabaya bindirmek için itmeden önce, babası başını eğmiş, Viola’ya bakıp gülümsemişti. Annesi yanında, yağmurun altında ayakta duruyordu. Ne bir hareket yapmış ne de tek söz etmişti. Bir tek Nicola, ağlayarak polis arabasının arkasından koşmuştu. Sonra eve dönmüşlerdi ve bir daha babasını hiç görmemişti. Annesi, Viola’yı cezaevine götürmüyordu. Nicola’yla ikisi gidiyor, Viola’yı evde yalnız bırakıyorlardı. Sonra bir gün kapıyı açmış, sokağa çıkmış, yürümüş, yürümüş

ve Elmas'la öyle karşılaşmıştı. Çalılığın yakınındaydı ve bacağını yalıyordu. Viola onun yanına oturmuş, Elmas da kızın ellerini yalamaya başlamıştı. O geceyi onunla geçirmiş, sonra birisi Viola'ya rastlamış ve eve getirmişti. Elmas onun izini sürmüş, bulmuş ve o andan sonra birbirlerinden ayrılmamışlardı.

Ambulansın sireni bir kez daha duyulur ve Viola konuşmasına ara verir.

Rahibe Giustina, "Aldılar, götürüyorlar. Görürsün bak, hastaneye yetiştirip iyileştirecekler," der.

Ziyaretçi odasında, eski kanepede yan yana oturuyorlardı.

Rahibe Giustina, üzerini değiştirmemiş, geceliğinin üstüne sabahlığını geçirmişti. Başka birine benziyordu. O yüzden, Viola için konuşmak kolaylaşmıştı ve ilk kez kendinden söz ediyordu.

Rahibe aniden, "Kahvaltı etmek ister misin?" diye sorar. "Bekle beni burda, sevdiğin bir şeyler bulayım."

Bir dilim çikolatalı pasta ve bir bardak sıcak süt le geri geldi. Pasta, pazar günleri verilenlerdendi, süt de ballıydı. Viola sessizce yer. Gözlerinin kapandığını hissediyordu, artık Nano güvende olduğuna göre, uyuyabilirdi. O da güvendediydi.

Rahibe Giustina, "Haydi yatağa," der. "Geri kalanını, istersen daha sonra anlatırsın. Bütün olan biten, aramızda sır olarak kalsın, söz mü?"

Viola söz verir. Rahibe Giustina'yla paylaştığı ortak bir sırlarının olması hiç rahatsız etmiyor, hatta diğerlerinden daha üstün olduğu duygusunu veriyordu. Şimdi, Noemi'nin burun kıvrımlarının, Erik'in dalga geçmelerinin ne önemi vardı? Birisiyle bir sır paylaşmak, onunla dost olmak demekti ve eğer o kişi bir müdireyse, müdirenin dostu olmak demekti bu.

“Bana bir *pazar günü anne babası* bulursun, değil mi?” diye sorar.

Rahibe Giustina gizemle gülümser. “Bulabiliriz sanırım,” der. Sonra ayağa kalkar, dosyaların durduğu dolabı açar ve rulo halinde bir kâğıt çıkarır. “Bu senin. Bir daha kaçma ama, tamam mı?”

Viola kâğıdı açar ve Elmas belirir. Rahibe Giustina, yırtığı onarmıştı ve Elmas, her zamanki yamuk gülüşüyle gülümsüyordu.

Viola, “Benim gibi bir ağzı var,” der.

Rahibe Giustina, başını okşar. “Haydi yatağa Viola, huzurla uyu, gerisini ben düşünürüm.”

Birkaç gün sonra, çarşamba günü psikolog gelip de salonda toplandıklarında, Doktor Chiodi yanına gelir ve, “Viola, sana harika bir haberim var. Benimle gelir misin?” der.

Viola ayağa kalkarken bütün başlar ona çevrilir;

Rahibe Giustina, yüzünü kaplayan bir gülümsemeye onu izler. Dışarı çıktıklarında, psikolog göz kırparak, “Haber değil, bir sürpriz,” der ve Viola’yı elinden tutup ziyaretçi odasına götürür.

Viola, kalp atışlarının arttığını hissederek; ‘Nicola,’ diye düşünür, ama annesidir.

Hayal kırıklığı içinde bağırarak ister çünkü annesi ayakta duruyor, ne hareket ediyor ne de bir şey söylüyordu. Her zamanki gibi. Sonra Viola, annesinin ona baktığını, yamuk çiçek biçimli ağzına değil de, ona baktığını fark eder; bakışları, saçlarından başlayarak tüm bedeninden aşağıya, okşayarak iner. Birden gülümser ve, “Nicola eve döndü, pazar günleri eve yemeğe gelir misin? Rahibe Giustina olabileceğini söyledi,” der.

Bu nedenle Viola okulda Melli’yi aramaz.

Melli, dünyanın en üzgün ifadesiyle, Bella’nın Ursus’u geri aldığını, ancak köpeğin yeniden kaçtığını ve bir daha bulunamadığını, annesinin pazar günü, belki, emin olmasa da, henüz bilmeseyse de... falan diye anlatmak için Viola’ya yaklaşır, büyük bir kaygıyla, “Şimdi, gerçekten de ölecek miyim?” diye sorar.

O zaman Viola, büyük bir yüce gönüllülükle, “Laneti bir kereliğine kaldırıyorum, senin evine gelmek artık umurumda değil. Sen şişkonun yanından ayrılma, ben kendi evimde yemek yerim. Köpek için

de çok memnun oldum, anlaşılın görüdüğü kadar aptal değilmiş,” der.

“Annenin yemek pişirmediğini söylemiştin...”

Viola omuz silker.

“şaka yapmıştım. Sen sen ol, her şeye inanma. şimdi gidiyorum, yalakalarla kaybedecek zamanım yok.”

Melli, gözlerini açarak, “Artık arkadaş değil miyiz?” diye sorar. Sesi titrer, gözpınarında bir damla belirir ama gözyaşını içine akıtır; Viola’ya bakışlarıyla meydan okur.

Viola, “Benim arkadaşım yok,” der. “Senin şişkon var.”

Melli, “Ama sen farklısın,” diye ısrar eder. Viola *farklısın* sözcüğüne dikkat kesilmişken Melli, “Hayaletlerden korkmuyorsun, kuyulara girmekten korkmuyorsun... belki Ursus’u bile bulabilirsin. Ben seninle arkadaş olmak istiyorum,” diye konuşmaya devam eder.

şimdiye kadar kimse Viola’ya böyle bir şey söylememişti, hiç kimse. Artık, varsın Melli ondan iki yaş küçük olsun, Bella’yla dolaşsındı; varsın, köpek konusunda farklı fikirleri olsundu... Başkaları gibi gözünü dikmiyor, burun kıvırmıyordu; bakıyordu, yalnızca ona bakıyordu.

Viola, son bir kaçma girişiminde daha bulunur: “şimdilik kendi evimde oturmuyorum...”

Melli gülümseyerek, "Biliyorum," der, "annem aşçı kadını tanıyor, o söylemiş. Annem bana bakamadığı için, ben de iki yıl öyle yatılı kaldım. Bu durumda?.."

Viola'nın söyleyecek sözü yoktur.

Az mı, çok mu? Yoksa o kadar mı?

Birkaç ay geçer, yaz biter. Bir gün mahzene, ilkbaharda giren Güneş Işını bir kez daha uğrar. Artık, o zamanki gibi genç ve kıpır kıpır değildi. Daha doğrusu, ömrünü yarılmış, biraz yorgun, biraz bitkin ama deneyimler edinmiş, anlatacak sözleri birikmiş bir gün ışığıydı artık. İlkbaharla yaz arasında, oradan buraya koştururken çok şey görüp geçirmişti.

Küf ve Tobia'ya, "Veda etmeye geldim," der. "Turuma devam ediyorum, ilkbahara görüşürüz artık."

Küf, "Kış geldi mi yani?" diye sorar. "Çok üzgünüm! Herkes birer birer gidiyor, küçük Nano'm, Viola, şimdi de sen."

Tobia, "Kırlangıçlar da," der. "Nerdeyse onlar gibi uçmayı öğrenmiştim ki, bana tek söz etmeden gittiler. Bütün öğrendiklerimi unutacağım kesin, değil mi Küf?"

“Sanırım, Tobia.”

“İyi de, kırlangıçlar niye gidiyor?”

“Soğuga dayanamıyor, sıcak yerlere gidiyorlar.”

“Niye bizim gibi uyumuyorlar? Uyumak öyle güzel ki.”

“Şunu artık kafana sok Tobia, sen yararasın, onlar kırlangıç.”

Boş konuşmalardan yorulan Güneş Işını, “Haydi o zaman,” der, “yolum uzun. Hoşça kalın.”

Küf, “Dur bir dakika,” der. “Sen hep ortalıktasın, Nano’mdan hiç haber var mı?”

“Hiç duymadım.”

“Küf burda oturan yaşlı beyden söz ediyor.”

Güneş Işını, her yanı aydınlatarak, “Onu mu soruyorsun?” der. “Bütün yaz ondan söz edildi, duymadınız mı? Sanırım, büyük bir sanatçymış, soyadı Pomiатовsky’ymiş. İki yıl önce, birdenbire ortadan kaybolmuş, öldü sanmışlar ama bu harabede saklanıyormuş. Mucize eseri kurtarmışlar, artık evine döndü.”

Tobia, “Harabe, bir çeşit şato mu?” diye sorar.

“Şato mu!? Baraka, demek istiyorsun herhalde! Şato bambaşka bir şey. Nasıl olduğunu iyi bilirim. O kadar parası varken hem de! Sanatçılar biraz uçuk kaçık oluyor. Artık size veda etmeliyim, sürem doldu.”

Güneş Işını şöyle bir titreyip dönerek pencere-

den çıkıp gidince, mahzen yine karanlığa bürünür.

“Küf, harabe, şatodan daha mı az daha mı çok?”

“Duruma göre değişir, Tobia. Pommaroy’lar bu eve ‘Şatomuz,’ diyorlardı.”

“Daha azı ya da çoğu değilse de, onun kadar yani. Değil mi, Küf? Yaşlı bey bu nedenle mi geri geldi?”

“Adı Nano. Sanırım haklısın Tobia, bu ev onun şatosuydu.”

“Bizim için, Küf? Mahzen, değil mi?”

“Tobia, bir yarasa için çok zeki olduğunu söylemem gerek.”

“Az çok bir kırlangıç kadar, hı Küf?”

“Çok rica ediyorum, Tobia! Bana zor zor sorular sormaktan vazgeç de uyuyalım.”

Sonsöz

Ilık ve güneşli bir sonbahar gününde (iyi haberler her güneşle gelir, kötülerse yağmurla), Viola okuldan dönünce, Rahibe Giustina'nın odasına çağrılır.

Rahibe, elindeki iki zarfı sallayarak, "İki mektubun var," der.

"İki tane mi!?" der Viola, şaşırarak. "Babamdan, değil mi?"

"Hem evet hem hayır," der Rahibe, gizemli bir ifadeyle.

Önce, Bölge Cezaevi'nden geleni verir, ikinciyi kendine saklar.

Viola, kızarak, "Babamdan," der ve yüksek sesle okumaya başlar.

“Sevgili Viola,

Beni ziyarete geldiğin için çok mutluyum. Nasıl da büyümüşsün! Öyle uzun zamandır bekliyordum ki... Bana verdiği bu armağan için annene çok teşekkür et. Yine geleceğini umut ediyorum, çünkü buranın koşulları ağır ve seni görünce yüreğim ferahladı. Akıllı uslu ol ve sakın bana benzeme, ben yanlış yaptım, zor işlerin üstesinden gelen anneni örnek al. Nicola'ya da hep söylüyorum, umarım sözümü dinler. Ama sen akıllı ol ve seni seven rahibenin sözünden çıkma.”

Rahibe Giustina duyduklarından dolayı kızarır.

“Beni yine ziyarete geleceğini umarak, sevgilerimi gönderiyorum.

Baban...”

Mektup bitince bir sessizlik olur çünkü Viola'nın boğazında bir hıçkırık düğümlenmiştir.

Rahibe Giustina bir süre bekler, sonra çocuğun biraz sakinleştiğini görünce, ikinci mektubu havaya kaldırır.

“Bunu ben okuyacağım,” der ve sanki daha önce açmamış da, nasıl açılacağını anlamaya çalışıyor-

muş gibi zarfı inceler; boğazını temizler ve zarfın üstündeki, mektubun yazıldığı kişinin adını okur:

“Yüz Şatolu Viola Hanımefendi”ye.”

“Ben hanımefendi değil, küçük bir kızım!” diye itiraz eder Viola.

“Yazan kişi seni tanımıyor, yanlış yapmamak için böyle hitap etmiş. Bakalım, bu gizemli bey neler yazmış...”

Zarfı aralar ve içinden, biri beyaz, diğeri çok hoş, uçuk mavi renkte iki sayfa çıkarır.

*“Sayın Hanımefendi,
Kısa bir süre önce vefat eden müvekkilimin
isteğiyle, ekteki mektubu size iletiyor ve
her türlü istek ve açıklama için emrinizde
olduğumu bildirmek istiyorum.*

Avukat”

Okunandan bir şey anlamayan Viola, “Ne demek istiyor?” diye sorar.

Rahibe Giustina, “Biraz sabırlı ol, anlayacaksın,” der ve ikinci kâğıdı okumaya başlar.

*“Sevgili Viola,
Bu mektubu aldığımda, ben hayatta
olmayacağım. Yaşamım boyunca aradığım
annemi, babamı ve kardeşlerimi bulmuş*

olacağım. Sahip olduğum en değerli Şey olan, yaşamımın son iki yılını mutlulukla geğirdiğim, tđm anılarımın, karabasanlarımın saklı olduğu evi kime bırakacağımı uzun uzun dđřdđndđm ve sonunda, sana bırakmaya karar verdim. Sen iyi ve duyarlı bir kızsın, hikâyesi dinledin ve hayatımı kurtardın. Sana evi ve orada yaşadığım iki yıl boyunca yaptığım resimler de dahil olmak üzere, içindeki her Şeyi bırakıyorum. Tablolarla istediğini yapabilir, satabilir, saklayabilirsin, ama bil ki Çok değerlidirler. Senden tek isteğim, bavula, benim ve kardeşlerimin tablolarına iyi bakman; duvara as ve oyun oynadığımız yer olan mahzeni olduğu gibi bırak. Onun dışında, evi istediğin gibi kullanabilirsin, uygun yaşa geldiğinde, onu kendi Őatona dđnđřtđrebileceđinden eminim. Resim yapmaya devam et Çünkü Çok yeteneklisin. Mektup kâğidının rengini, gözlerinin rengine benzediği için, özellikle Őeđtim.

Arkadaşın Nano Pomiatowsky”

Viola, aniden içinde bir boşluk hisseder ve, “Öldü ve bir daha onu göremeyeceğim anlamına mı geliyor?” diye sorar.

Rahibe Giustina başını “evet” anlamında sallar.

“Yaşasaydı ve bana hiçbir şey bırakmasaydı daha iyiydi, şimdi ben o evi ne yapacağım?”

“Sana bir armağan daha vermiş,” der Rahibe Giustina. “Bir miktar para bırakmış, ameliyat olman için, orandan,” diyerek ağzını işaret eder, “ve de iyileşmen için.”

“Diğerleri gibi mi olacağım? Bana artık, zıp zıp tavşan diyemeyecekler mi?”

Rahibe Giustina yine başını sallar; “Diğerleri gibi olacaksın Viola,” der.

Giustina, küçük kıza, şaşkınlıkla bir karış açılan ağzının kusuruna ve gözyaşlarıyla dolan iri mavi gözlerine bakarken, yaşlı Nano’nun Viola’yı ilk kez ağlatabilme mucizesini gerçekleştirdiğini düşünür. Bunun için ona teşekkür eder.

